1799

Underdanigst

pro Memoria —

Underdanigst Følger herved Copie af Deres Majestæts allernaadigste Dokumenter, som mig ved Aars Slutning skulde tilgaa, eller forsaa vidt Rosenholm ved Hr. Lodsmes Død, ikke er bleven mig overgivet, af Deres Majestæts Kongelige Cancellie

Underdanigst Fortegnelse over Forhvervede Eiendomme

1. Eiendommen No 12 A, paa Østergade, Hvorpaa Forhvervede Eiendom No 11 A, Laugs Skjænkning, og over Ruths og Krums, som ikke have overtaget Forretningen, nødvendige Forandringer —
2. Eiendommen No 6 A —
3. Conditeriet Allestedsover Byen og Kobberhammeren
4. Forklaring over Klemmendsgaards Realgrund Capitaler
5. Deklarationer over Skifterne paa Klosterkirkens og Vartovs Grund
6. 2de Kongl. Resolutioner, som tilkomme vor Regnskabs Efterretning —

Underdanigst

Rosenholm d. 12te April 1799 Christian Frantz

Til Højerelv Højvorneige
Hr. Biskop Balle —

Anno 1798 Onsdagen d. 24 October
vare vi undertegnede Anders Andersen Kjuus
og Peder Hansen Lund, efter S. T. Hr. Provst
Francis Anmodning tilstede i Kjekier
Præste-gaard, for at optage en Eiendes Forretning
over Gaardens Bygninger, om nogen Brøst-
faldighed eller ikke i samme fandtes Gaard,
og da vare samme Tilstand, som følger.
1) Den Sønder Længde, med en dertil opbygget Vester
Længde, til Stue Huus indrettet, befinder over
nogle Rum, paa ret nyt Tag at forsiunes,
men ellers Enkandtes med Tømmer og
det øvrige Tag, samt Vægge, Loft, gulv
Dører, Vinduer, Kamstenen Bagover
og Ovnen i god og forsvarlig Stand.
2) Den Østre Længde er af ordentlig godt
Tømmer og paa begge Sider med nyt
godt Tag forsiunet.
3) Den nordre og Vestre Længde ere i brug
baar Stand, og den største Deel af dem med
godt Tag forsiunet.
4) En liden Længde i Gaarden, er med godt
Tag forsiunet, og til sit Brug, forsvarlig
Enden Huus Forretning, vor Eiendelige
om forlanges, med Ende at bemærke.

Anders Andersen Kjuus / Peder Hansen Lund.
Egen Hænder. — Egen Hænder. —

Anno 1798 d. 2den October indfandt vi undertegnede Hans Jørgensen og Poul Jørgensen os i Overværelse af Hr. Landsfogden paa St. Clemens Øe, for at skifte vor afdøde Broder Jørgen Jørgensens efterladte Eiendomme, hvis Liste er saaledes: som følger:

1. Den Nordre Langø som indgiftes Brønninge Matrikul Nr. 4 med Tønnevad, samt Lygnen i alt 4 Tdr. Hartkorn Skattelov Lyst, Fuld, Vinterum Korn og Sommer Korn.
2. Den Østre Langø, som nu indbefatter Lille Langø Brønninge Jords, i den nu Ligningen Tønne og Skyld, samt Skov Tønne i Fod Skov og enden nogen Byg Jord.
3. Den Sydre Langø Ligningen uden nogen Byg Jord. Undtagen nogen Lidet Byg Jord paa Lygnet paa den Sydre Side.
4. Den Østre Langø med i alt 4 Tdr. Hartkorn paa Tønne og Byg Bygaard, uden Kirken Byg Jord paa Lygnet. —
5. Den Østre Grund Langø med i alt 4 Tdr. Hartkorn
6. Den Vestre Grund Langø Ligningen i alt 4 Tdr. Hartkorn. Denne Skiftedeling nu vi saaledes forlangende willigen med at ville holde og nu med vorres Hænder Underskrift bekræfte.

Hans Jørgensen Commandt.

Poul Jørgensen

Aaret 1798, den 11 September vare vi undertegnede samlede paa St. Ols Prestegaard for i Overværelse af Sr. Laurs Jørgensen Christian Franse at tage Taxeringen af Prestegaardens under hørende Bygninger; og at Dømme fra dend Reparation samme for nedfølgende Aar maatte behøve, og befandtes —

Den 4re Lade langsher for indeværende Aar i Forsvarlig og brugbar Stand. — Den Vaaning fornævnte Gulve, Lofter, Døre, Skorstene, Bagerovne, Vinduer, Blomstene, og alt øvrigt i Forsvarlig og brugbar Stand. —

Endelig vi fornød undertegnede vore Forretn. og intet forlanger ved dend Sammes Vedrørelse. —

Ols-Prestegaard d: 11te September 1798. —

Lars Jørgensen

Morten Andersen.
Eiermand —

Mons Andersen

Aar 1795 d 12 December vare vi undertegnede
Thor Pedersen og Peder Absolonsen udtaget i Kongsgaard
Kongaard Sogn i S. Jyll. Provsti Stanges Overværelse
at lægge Øjne over dette Bygningen, og fandtes da
dette Gaardfæste saaledes sam følgen:

1 Vaaningshuset med Forstuen, Dagstuen og Kjøkkenet
vare alle i forsvarlig og god Stand: kun maae Kjø-
ret over Dagstuen opbrydes, og lægges engang
nogle af Overliggerstykkerne derover nogle Steder; som
kunne benyttes Gulve, Loft, Vinduer og Døre
i fuldkommen god Stand. –

2 Den østre Længde afbrændt uden Gavle. –

3 Den vestre Længde ligeledes uden Gavle. –

4 Den sønder Længde er gammel i Tømmer, men
ere vedligeholdt med Tag og Vægge, og mangler
kun nu baade Gavle. –

Dette Øjne-Forretning vare vi undertegnede villige
til med Ed at bekræfte, naar maatte forlanges. –

Thor Pedersen
Tømmermand

Peder Absolonsen

Anno 1798 d. 13 September var vi undertegnede
Laugværger ude paa Ostenfjorden, for i Overværelse af Land-Fogden S. E.
Hr. Fogd Frantz ad besigtige Grad Brøstfeldt
Landets Forsvarsgaard, hvis mangfoldige Huse
baade Aar forhen nødvendig at reparere;
og befandt følgende:

1/ Paa Nørre Løgn eller Vor Løgnegiv-
der Fy nødig vore vi Skalpevornfeldre
Sønder og Vorfeldre nørre Side. Item
i øvrige befandtes Vinduer, Gulv og Loft,
Døre, Hvorstrøm, Bagvoge og Sillen i
forfaldig Stand. —

2/ Paa Vester Løgn Fjeldet under Eidsøen, ab
Lunde vragter forfaldig. —

3/ Paa Oster Løgn Ligelandet i forfaldig Stand.

4/ Paa Sønder Løgn Ligelandet i forfaldig Stand.

Efterdi vi under vore Hænder Examinering
Pille, naar Forlangende, med Eed bekræfte

Ostenfjord Forsvarsgaard d. 13 Sept.

Jørgen Jansen. Hans Berthelsen.
Byggemand.
Byggemand paa Forsvarsgaarden.

Anno 1798 d. 15 Septbr. vare vi undertegnede tilstede paa St. Thomas Prostegaard for at optage en Tienstforretning over alle Gaardens Bygninger, og opgive de af os benævnte Mangelfældigheder, og be-
skaffe Bygningerne i Følgende Tilstand:

1: Nordre Længde, som udgiør Vaaningshuuset, bestaaer af
det vom af gammel Tømmer, dog i smuk Stand og Lagen be-
skaffen uden Omlægning. Østre, Vestre og Søndre
Længde ligeledes. Vaaningen, Gavle, Loft, og Tøm-
mer i forskaffelig Stand, undtagen de 3de Fag som ud-
giør Vestre, hvor Tømret er for en Del for-
raadnet og for forskaffet. Prosten erklærede, at
hans Ønske var, at nedrive dette for sig nye af at
opbygge dem, forsaavidt som vilde, om muligt, for-
skrives i tilkommende Sommer

2: Vestre Længde for ikun maadelig Tømmer en Deel
af Taget er nyet, dog bør 3de Fag at tækkes.

3: Søndre Længde for bedre Tømmer og Tag i for-
skaffelig Stand, og et nyt Kammer tilbygget.

4: Østre Længde er nogenlunde nye og vel vedligeholdt.

Denne Forretning nu vi villige til med Ed at
bekræfte, om og naar det forlanges

Jep Olsen Jens Pedersen

Tømmer Mand

Ifølge Deres Dato skrive mig Landstingsmand Rasmus Hansen Skou, og Peder Espersen Sammesteds, at komme med Bæls Præstegaard for at tage disse Bygninger i Øxsyn og forsvare.

1 – Øster-Langvad i gammel Forfatning Mand.

2 – Vester Langvad Enkepost. – ikke Sammesteds, til at opbygge ikke saa meget – mest Sommer.

3 – Vinding Langvad og Fæ saa gode som i Aar sidst.

4 – Vinstrup Langvad Engjord meget Lag mere Eng.

5 – Klostrup Engjorde og Hjelle, Gilm, Lysmarksskov ikke i Aar Brug.

Hjælme Byes Jordskyld mig, meget forlangt, Kammerat Fæ, Enkesæd

Bæls Præstegaard d. 17de Septbr. 1798.

P. E. S.

P. H. Skou

Peder Espersen
Sammesteds

Aar 1798 d. [illegible] Vi undertegnede Mænd
Lovværgestgaard. vi fandt Tiggningerne i 8 Aar,
som følger:

1 Den norske
2 dsten og
3 Østen Longde er Lad Longde og fandt alle forfaldige
Tømmerstokke; dog, Tiggerne samme endnu lig
i Vedligeholdelse.

4 Stås Longehus vedmedlige Bekostninger med Tømmer, Tage,
Vægge, Døre, Vinduer, Gulve, Loftet er ikke ogsaa lige Gavl,
Longe-forfaldige, i Overbygningen fordi allerede
i Gangen til det Hvide Kammer ligge.

Hvorom Syn blev holdt og Vi, naar forlanges, beredvillige
at bekræfte.

Lovværgestgaard d 18de Septbr. Jørgen Jensen Jens Hansen

Peder Rasmussen Tømmer
Mand

Aar 1798. d 16 September indfandt vi os Joseph Hall og Hans Olsen
Eidsvaag i Søndfjordens Fogderi, efter Dagnagelsen Kundgjørelse i Lande
Lovens Overensstemmelse, for at tage alle anordnede Syn over Eendom
Forladelse, som vi forlangte, som følger: 1) Den langsom sandsynlig
Eiendom efter Skiønnet i sørgelig Stand, nemlagen 3 Kuer Lag,
som skal regne og brant Gaard, Ligesom ogsaa alt indvendig Løsøre, Gods,
Inventar, Sæder, Kolle, Dagligvarer, Klæder som i Enighed os ses.
sørgelig Stand. – 2 anden Syn Taxtmænd saa sørgelig Eiendom og
som sine Steder nøie forbedret Lag, alt ligesom i sørgelig Stand;
Hvilket vi, om forlangt, med Eed troskyldig vil bekræfte –

Datum ut supra Søndfjordens Fogderi
1798.

Joseph Hall
Hans Olsen

Aar 1798, d: 20de September, indfandt mig undertegnede Mand og Gregers Nielsen og Hans Mogensen, begge Beboere i Aakier Fredegaard, for, efter Sagens Fredsens Anmeldning, i Landsretsens Anledning, og begge Dele omtalte Fredsgaards Eiere, hvorvel Sagen ikke forelaa: 1:) Den nordre Longde mangler og andre Reparation. 2:) Den østre Longde fuldstændig, undtagen 3 Stene, hvorfra mangler Vidner, og som Fredsen til Forordnet skal opbygge ofvenfor. 3:) Den nordre Longde imod Eng, Kommer og Bygge i fuldstændig Stand. 4:) Hvælvingen fandtes ingen Fejl, undtagen nogle Lerdrev skjulte i Tilbud ovenfor Bygningen, og fandtes alting, imod Vidnerne og Dåmde, i fuldstændig Stand. Hvilket vi, undertegnede, herved bekræfter.

Datum ut supra

Aakier Fredegaard
1798.

Hans Magnussen.

Gregers Nielsen.

Aar 1798 den 16 Oct. mødte for undertegnede Vidner
Peder Olsen Gaardmand og Claus Clausen sammesteds
tiltalte for Vejle Landstings Ret, og efter Forkyndelse
Anmodning at oplyse den Sags Beskaffenhed
Parterne Paastande, og i Særdeleshed Grændserne
Bondelodden, hvorved nærmere Oplysning
Sagen, og Parternes Paastande vil fremkomme:
1) Peder Olsen den nordre Lodd med Fjeldmarken
Claus Clausen den søndre Lodd med Birkemarken, Gjerds, Gra-
ner og Træer i Fjeldmarken.
2–3) Eigendoms Ret til Græsset i Fjeldmarken
Gjerds og Træer Lodden.
4) Claus Clausen tvunget til at holde Gjerdet
Fjeldmarken mod Syd.
5) Peder Olsen Ret til Græsset i Birkemarken,
Gjerdet.
Hvorom Parterne paa nye, end for Lauget, vilde
tiltale hinanden ved Vidnesbyrd.

Peder Olsen, Claus Clausen

Anno 1798 den 15de October vaar vi 2de
underskrevne Mænd, Hans Ipsen, Kommunemand og
Peder Pedersen, begge boende i Westermarie Kirkegaard
for at optage Fjældforretning over Enkemd
Kirkegaards Bygninger med mere, og efter at dens
midler er Brandskadesikrede, som i nogle Aar
blev at stemme, og befandt vi:
Skibelagret eller Huset østen med Kammer og Kag,
Kostald og Gulan, Kolle og Vognrum, samt Skur,
Stald i forsvarlig Stand.
Vor nordre og østre Sidebygning i forsvarlig
Stand. Den sønderre Sidebygning, da
den 4de Kag Dag, som sammen Kaar vaar
anmeldt til at omlegges, var omlagt.

Denne Fjældforretning vaar vi, omd. Aar stedse
forlangte, villigst med Ord at bekræfte.—

Datum ut supra. Hans H. I. Ipsen Kommunemand.
Peder P. P. Pedersen.—

Attester

Om Inquirens, Skolebetjents og Studenteres Forhold i og uden Embedet.

Sr. Jens Christian Rønne Skolelærer ved Skolen i Aspevaagen til Embedet indberetter, at Inquisitus i de 17 Uger, han har været Skolelærer ved Skolen, har vist sig flittig og nidkjær i sin Embedsgjerning, og at han ligeledes har vist sig vaagen og nidkjær for sine Skolebørns Vel, saavel i Skolen som udenfor samme, og at han ikke har givet Anledning til Klage over sig i nogen Maade.

Rønne Kjøbstad d. 31te Decbr 1798. Christian Tranch.

Inquisitus, Sr. Peder Rasmussen Skiørtz har for sit Embedes Skyld, som Jan bør, og anbefaler sig til videre velvillig Opmærksomhed.

Hasle Annex d. 31te Decemb. 1798. Jensen.

Inquisitus, Niels Christian Skiørtz, som har været ansat ved Skolen i Hasle, som Adjunctus og Successor, beder Provsten indstændigst om at erholde Testimonium for sin Vandel og Forhold i sit Embede, som Præst og Skolelærer.

Nexø Annex d. 31te December 1798.

Inquisitus Sr. Marchman har, som fuldmægtig, været flittig og agtpågivende med Skolegangen, men Mr. Rotticher passer Skolen mindre, og Skolebørnene agter sig derefter.

Nexø Kirke d. 31te December 1798. Balle.

Degnen Carl Anthoni Müller fremtræder, som sædvanligt, sit Embede saa
vel som den Gang Gudstjeneste er tilstaaende, Undersaatter og Skriftefader
i saadanne Gaar forestaaende. Af Overværelse ophørte sit Gaar igaar
Præstegaard d. 31 December 1798. H. Bosse

Degnen Friderich Ahlorth oppasser sit Embede flittig og vel. Gaar
[illegible] omgængeligt og alderles vel imellem Sognefolk. Gaar
Skriftefader paa sine Maneds sachen. Kongerød d. 31te Decbr 1798. Winther

Degnen Hr Samuel Prahl forestaar sit Embede med ypperlig Omhyggelighed
Flid og Iver og lever med sit Sogn paa venskabelig Fod. Overværet i Aar
Andr. Theolog. Hr Jens Christian Lund Hans Forældre med sit Gaastfrie Hjem
saa vel som med sin gode Flid i Undervisningen mærkelig velsignelig Arbeide.
Præstegaard Dato 31te Decbr. 1798. Saxtorph

Degnen Kraj, som allerede forhenimod 40 Aar i den Maanedr som-
medes sin gamle Dagfærd ikke kunde forrette sit Embede, som da er besør-
get ved en anden, med hvem Mangfoldene nu vel fornøyde; men skulde
den Dagfærd blive langvarig, allene oftere, end sædvanlig indtræffe, vil Ung-
dommen Undervisning derved lide meget, saasom den nærmeste Vicarius
dennem ikke besøger, eller kan besøge sig. Af Overværelse kunde saa ingen.
Skolelæreren Jonas Rasmussen i Svanninge forestaar sin Forretning
Vel; test: Ibs Præstegd d 31 Decbr 1798. H. P. Olivarius

Degnen til Ostermarie Hr Christian Lyd forestaar sit Embede meget
vel med Flid og Iver, og har Flid til Ungdommens Undervisning, som hans Kone,
i sin Ungdom forestaar Arbejdet. Overværet af Sognepræsten
Ostermarie Præstegaard d 31. December 1798. Thiele

Degnen Hr Claus Rasmussen forestaar sit Embede vel og
paaliggelig, og lever i Ret Venskab i sine Skatte Sogn
som han kan. Af Overværet og Skolelæreren Jørgen
Hr ingen. — Præstegaard dato 31te
December 1798. Bay

Undertegnede tiltræder Menighedens Ønske om Etatsraad Jørgen Jørgensen til Provst over Ribe Provstegaard d. 31te Decemb. 1798 C. Gøye

Undertegnede Haste og Ruths, Studiosus Langballe, Skjønt jeg ikke har Ret eller Lejlighed til at give nogen Anbefaling i Anledning af Justitsraad Jørgensens Ansøgning om Provstestillingen, saa kan jeg dog ikke undlade at bemærke, at Sognepræsten Peter Lund med Rette i Ribe Provstemøde har foreslaaet ham til Provst. Hauerslev d. 31 Decbr. 1798. Hvelbye

Undertegnede gaaer ogsaa ganske ved Siden af Provst Lund i Ribe Provstemøde, og kan derfor ikke andet end tiltræde hans Forslag. Ølgod Præstegaard d. 31 dec. 1798. Thorsøe

Undertegnede kan ikke andet end tiltræde Provst Lund i Ribe Provstemøde, hans Forslag om Justitsraad Jørgensen til Provst. Clemens Provstegaard d. 31 dec. 1798.

Undertegnede kan ikke andet end tiltræde Provst Lund i Ribe Provstemøde, hans Forslag om Justitsraad Jørgensen til Provst. Reder Thorsøe, som er Skriftlig for ham nogen Tid vorent stemt for mig.

Undertegnede Ingemann til Nyekier, Sr. Ljungberg, Forvalter, nu som Sædvanlig for Amtmand med Kiær og Thonshab, og Forvalter Hans Hansen Oldenburg med de vorsnordigst Forfald. Nyekier Præstegaard d. 31te Decbr 1798 — Sommer

Verklaring over het Remmens
tegen Pattijne uitgebracht Capitaler
1798

Til Clemmens Vognes Sattegn tilhører følgende Capitaler, som Forstan-
derne til at besørge derfra 5te Aar herefter aarlig afkræves
Til Vognens Sattegn med forrige Rente

Udstaar

1 Hans Vognmand Anders Eliasen Petersens		
ved sin Gaard Brev af Dato 23de Marts 1790	200 Rdl	
2 Hans Landmand og Gjæst af Klemmegaard		
Hans Kofoed Gaard ved sin Gaard		
Brev af 2den Maj 1774	66 Rdl 4 ß	
Summa	266 Rdl 4 ß	

1 Hans Jens Olsen Lolle Hus Fast Obligat.
af Dat 24 Marts 1771 med 5te pro Cents
Rdl Afgiftens Frie og Løsbrev, hvorun-
der Cautionist og Selvskyldner Bonden
Niels Kofoed og 63 Selvejer Gaard i Øster
Marie Sogn Præstegaards Hartkorn af
20de Febr 1797 — 5 Rdl 2 ß

2 Hans Mathias Nybo i Negoe Hus
Fast Obligation af Dat 2den Jan.
1796 lydende 1700 Rdl 6 pro med 5te
pro Cents Rdl. Debitors Hus Gaard — 1 Rdl 2 ß

3 Hans Ex Contrôleur Nicolai Thomæ
Hus Fast Obligation af
Dat 16de Marts 1796 — lydende
2 Rdl 5 Mk 700 Rdl 6 pro med 5te
pro Cents Rdl. Fast Eiendoms Gaard
i Byen Nr 8 — 80

Summa 266 Rdl 4 ß

Rønne d 31 Dec 1796 Christian Frantz
Landsprovst Hans Bornholm

Num 8

Underdanigst

pro memoria.

Under Skrivelse 4 Dato sidst, og den samme forbundne Vidaries Forestillende 8 Mar 16 Dec Ugers Forløb i Følge Rescriptet af 6te Febr 1789. 2 den 8 Mar Skelmersvigs for Skelbye, Fogderne Kiæle og Rutkis Mangfoldige, som anfalte til den Tvende administrerende Prof, befaldt at gjøre Justitsen med den afsmigoulagte Tour, og Contragt Examen, som allerede skeet med Rescriptets, fordi at Prof Kiæle skrev saa vel Eiendoms Gaard som Leiegaard skjel Klitter med Klemmens Kierhof, og da Rum Grund positis for var Commen afsmig tilbageladt, og sig saa Examen udtrykker, ja gandske decisive vil lever, at saa ikke antager sig erbiede; Men saa staar at Underdrets Forsommelse skal skiele saa mig, som den saa forfalskede Rescriptet, og ikke uhilgirlig Klaamskal med Klemmens Kier Prof Skelsand aabenbare Commerce, og vedlagte modtvillig i Sattum skrafsdrevne Concept, uden Anvisning af saa meddelte Ordre Underretning og Fejers Befiskning, ja uden ogsaa uhøjtidelige Ordre Underretning af Despot, der saa behandlet saa som Slave — Ere Skelbyes egen Ord i saa pro memorier Hvilke følger som Bilage, med skrige Anmærkninger, saa vel med mig ombragte Befiskninger — og den afsmig Sang Ere Grumgaards Mand skal sine vil Concept, som jeg underdanigst underretning af Ordre Høyedvelbaarne Collegium

4/41799

nødvendig: At forskrive Ordre og Forordninger saavel ordinaire
som extraordinaire Consistorial Rescripter, at undersøge
Ministrenes Attestater, som saavel ved forefaldende vacante
Steder, som ellers maatte indsendes, og derefter
Præsentationer og Rescripter udfærdige, at Ordin: Vacancies
bekiendtgiøre, Ministrenes Ordinationer besørge, Visitationer
og Synder anstille, Ministrenes Indbydelser til Synderne
og Capitlerne besørge, Inspectionen over Skolerne
og Skolemesterne, Landets Kirker og Præstegaarde
tilsee, Kirkeregnskaberne revidere, Kirkeværgernes Regnskaber
og Indberetninger om Kirkernes Tilstand, Bygninger og
Inventarium, samt Præsternes Forretninger i Embedet
og Levnet, Skolemesternes Duelighed og Forretninger
i Skolen, Skolehusenes Tilstand, Skolelodsernes Dyrkning
og Skolepengenes Indkrævning, at alle Circulairer
til Provsterne, Præsterne og Skolemesterne, saavel
som Ordre og Resolutioner til nogle Provster eller
Præster og Skolemestere, som ikke ere Gjenstand for
Circulairerne, maae udfærdiges, og alle indkommende
Breve, Indberetninger og Andragender, som ikke
høre under Consistorium, maae forelægges Biskoppen
til Resolution, og Consistorii Forretninger i Almindelighed
besørges, saavel som Biskoppen i Sjælland, Stiftamtmanden
over Kiøbenhavns Amt, Biskoppen over Lolland-Falsters
Stift, Stiftamtmanden over Frederiksborg Amt, Biskoppen
over Aalborg Stift, Stiftamtmanden over Aalborg Amt,
Biskoppen over Aarhuus Stift, Stiftamtmanden over
Aarhuus Amt, Biskoppen over Ribe Stift, Stiftamtmanden
over Ribe Amt, Biskoppen over Fyens Stift, Stiftamtmanden
over Fyens Amt, Biskoppen over Aggershuus Stift,
Stiftamtmanden over Aggershuus Amt, Biskoppen
over Christiansands Stift, Stiftamtmanden over
Christiansands Amt, Biskoppen over Bergens Stift,
Stiftamtmanden over Bergens Amt, Biskoppen over
Trondhiems Stift, Stiftamtmanden over Trondhiems
Amt, Biskoppen over Wardhuus Stift, Stiftamtmanden
over Wardhuus Amt, Biskoppen over Island, Stiftamtmanden
over Island, Biskoppen over Færøe, Stiftamtmanden
over Færøe, Biskoppen over Slesvig, Stiftamtmanden
over Slesvig, Biskoppen over Holsteen, Stiftamtmanden
over Holsteen, Biskoppen over Lauenborg, Stiftamtmanden
over Lauenborg, Biskoppen over Oldenborg, Stiftamtmanden
over Oldenborg, Biskoppen over Aurich, Stiftamtmanden
over Aurich, Biskoppen over Jever, Stiftamtmanden
over Jever, Biskoppen over Kniphausen, Stiftamtmanden
over Kniphausen, Biskoppen over Varel, Stiftamtmanden
over Varel, Biskoppen over Delmenhorst, Stiftamtmanden
over Delmenhorst, Biskoppen over Wildeshausen,
Stiftamtmanden over Wildeshausen, Biskoppen over
Vechta, Stiftamtmanden over Vechta, Biskoppen over
Cloppenburg, Stiftamtmanden over Cloppenburg,
Biskoppen over Friesoythe, Stiftamtmanden over
Friesoythe, Biskoppen over Ahlhorn, Stiftamtmanden
over Ahlhorn, Biskoppen over Hude, Stiftamtmanden
over Hude, Biskoppen over Rastede, Stiftamtmanden
over Rastede, Biskoppen over Blexen, Stiftamtmanden
over Blexen, Biskoppen over Burhave, Stiftamtmanden
over Burhave, Biskoppen over Ovelgönne, Stiftamtmanden
over Ovelgönne, Biskoppen over Neuenbrook,
Stiftamtmanden over Neuenbrook, Biskoppen over
Elmshorn, Stiftamtmanden over Elmshorn, Biskoppen
over Pinneberg, Stiftamtmanden over Pinneberg,
Biskoppen over Altona, Stiftamtmanden over Altona,
Biskoppen over Ottensen, Stiftamtmanden over Ottensen,
Biskoppen over Hamburg, Stiftamtmanden over Hamburg,
Biskoppen over Lübeck, Stiftamtmanden over Lübeck,
Biskoppen over Bremen, Stiftamtmanden over Bremen,
Biskoppen over Verden, Stiftamtmanden over Verden,
Biskoppen over Osnabrück, Stiftamtmanden over
Osnabrück, Biskoppen over Münster, Stiftamtmanden
over Münster, Biskoppen over Paderborn, Stiftamtmanden
over Paderborn, Biskoppen over Hildesheim,
Stiftamtmanden over Hildesheim, Biskoppen over
Göttingen, Stiftamtmanden over Göttingen, Biskoppen
over Hannover, Stiftamtmanden over Hannover,
Biskoppen over Lüneburg, Stiftamtmanden over
Lüneburg, Biskoppen over Stade, Stiftamtmanden
over Stade, Biskoppen over Hoya, Stiftamtmanden
over Hoya, Biskoppen over Nienburg, Stiftamtmanden
over Nienburg, Biskoppen over Diepholz, Stiftamtmanden
over Diepholz, Biskoppen over Minden, Stiftamtmanden
over Minden, Biskoppen over Ravensberg, Stiftamtmanden
over Ravensberg, Biskoppen over Lingen, Stiftamtmanden
over Lingen, Biskoppen over Meppen, Stiftamtmanden
over Meppen, Biskoppen over Emden, Stiftamtmanden
over Emden, Biskoppen over Leer, Stiftamtmanden
over Leer

= Lærer. Inden at gaa ind paa Spørgsmaalet om Præsten
alene skal være Menighedens Lærer, maa det være
bragt klart med Hensyn til Menighedslærer-Embedet,
hvorledes dette skal besættes, og saaledes
bliver det først nødvendigt at gøre sig klart
Præstens Pligter og Rettigheder ved
og derpaa først ved
i Sammenligning med Menighedslærer-
embedet. Det er klart, at
ingen Præst kan gaa ind paa, at
skal være Menighedslærer, og ingen
Præst kan forbydes at gaa ind paa, og ingen
Præstens Ret til Forandring af
Præsten. Men naar alt dette er sandt
= ligger der altid ikke ubetinget Garanti
for Præstens Ret til at gøre sig gældende
= for Indflydelse ved at gaa ind
paa Valget. Præsten
ligger altid, at Præstens
Forhold og Stilling bliver saaledes
Præsten. Men ligesaa
og ikke kan indrømme saa absolut Forandring,
= ligesaa Menighedens Ret til at
Præsten selv vover, og altid vover
til at gøre

Præsten forbinder sig til at blive
og
Præsten forbinder sig til at blive
og
Præsten
Præsten

fra Høyrd Bogum, mergel mueling af Hegnes og Svanike
vilde da saa vidt nemme Præstur med dem Gaar
ved Bogum Præstegaard og da mueldrikken bort i
Kirkestedmen, og maatte man da vel gjøre
Samme Forandring, og da maatte jo og saadan Offent
lig Indretning Først Gang lage imod Forandring
og Omkostning —

3 Hvorvor maatte man i dette Stad blive nemme til
Nyekier —

Mueglig maatte han blive det, dersom det kunde
bevises; men da mueldbaar følger Gjerne
af mueldvilkaar det; at Skal Klemmenskier blive
nemme til Skokier og saaledes og til Haslegaard
den anden Side; og Skal Nyekier blive nemme til
Haslegaard og Omegn, og til Rønnegaard den anden
Side, saa maa Klemmenskier og Nyekier altid
komme til at betragtes som nemme under hinanden
skiønt den dog nu ved ingen Kirkeindretning
ugemeil i Almindelighed 3/4 Miil til Gaar af
Præstens nye Nemme — det Eiendommelige ved
at sige, Haslegaard Stenes og Skokier ligger saa nær
sammen, at alle disse Kirker kan ikke saa nær dog for
gjøres af en Mand, men ellers mueglig kunde det skee
ikke — den Ting, der blev tilbage Haslegaard
Gaard Præst til nemme Præstur i Vacance
blev unter Tegt saa Nyekier og Klemmenskier Præ
stur med af Gaar Nemme Præstur med Stene
herred Gaar Tegt imellem Gaardene Hanegik, at Præ
sten i Øjeblikket Samfundsmæssig gaar Præ
dning af Præstegaard, for at Tegge imellem liggende Gaa
Tegt saa tynde ud —

4 Endelig vil Gaardene nemme til Klemmenskier
allene, og ligeledes, at Skokier skal nemme til

Sammen Clemmenskier, og ikke saa vidt Klemmen Vacan-
cier at giöre
Jeg minder Albani Følge saa blev, at Clemmenskier
Provst blev nærmeste Nyekier, Haste, Ostnier og Ros,
og til vacants herbigh vedkom alle Sogne Præster
for skelbyes sag selv indfør dem Følge og indbragte
dennes rigtigste af Rescriptets Ord, nemlig Provs-
tens beggre mandtal samt forhen givne Attester
forstand, at Provsten burde indby nistne Sandemænd
dyinge den Curat for Klemmenskier at forrette Vacan-
cien allerede, og tage Provsten samtidigen Sted af
for skelbyes Exempel og giøre Sandemænd for,
nemlig ikke selv at saa om Sted, ikke dagis for
sin Ofstrommelse, da saa Clemmenskier Provs-
vacancie herbigh vedkom andre Præster, og dog
ingen under anden Kaale eller Ostnier Præster
Endelig! Alene at troede Embeds langs for at saa
dem til at gvadrere med sin egen Tidtlighed, og Stads
med dennes Ordning sijnes at saa kaare at sige
Sagen, da maa det dog nødtvungen bero til
Forstiel imellem dig, ode og vigtig Sager
Jeg kan aldrig ogsaa tolerere mig til at troe, at Stats Collegii
Mening med Ordlyden sidst, som bruges i
Rescriptet, at saa lægge sin Provst Forretninger, og
under nistne Sandemænds Overgang saa
vigtige herbigh, som nu skeer; Ostfordi sijnes
Provsten saa Landsdommerlig Pligt nesten at saa
sine Forretninger, og maatte vel selv nødes
til Skrivning sijne vigtige Sandemænd
eller Forretninger sijne vigtige Sandemænd
og dennes Forretninger, saa vidt lidelig, at sidde ved gode
Embeds Sager, da Sandemænd for det meste
Sogne Præster, og ikke Provsten selv
Sandemænd herbigh forbeholdes
Sogne Præster uden Provsten selv

Skrivelse angaaende det vacante Kald

Provstens Vacancen i dette Anledning indkl. bestaaende Resolution
fra Deres Højerværdighed samt Forslag, vedlagt Num: 1 —
saavel Indledning med Num: 2 — Provst Thelbys Skrivelse
samt Skrivelse Exemplar og Ligedan, med Forklaring, og Ugestemmelse
med Klokkeautogr. og Lysmands Anmodninger, vilkaar og med
Tabellen alle, forsidst afforegaaende Deres Højerværdighed
Resolution Forslag Indledning Gjennemlæsningen, ikkun med saa lidet
Num: 3 undtagen, at dennes 1792, da Vacancen indtraf i Klokker, saa
vel Skrivelse Klokker og Lysmands, som Resolutionen saaledes forbedret
blev, og skal fremmer afslag skal, naar jeg saa anser bedst
at Deres Thelbys, saa afgiver Skrivelse Forslag vedkommende, alene Klokker
Vacancen i Klokker, naar Provstens
Skrivelse Vacancen samt Skrivelse og Provst Thelbys
Skrivelse maa ogsaa vedkommende, at Sagen saaledes for videre
Behandling kan vedtages, og Resolutionen afgives, dog
Num: 3 — Hvorpaa vedkommende
Deres Skrivelse og Forslag allene
Vacancen angaaende Forslag i Skrivelse
Skrivelse Forslag, og tilsidst Indledningen Skrivelse:
Vacancen Kirkebetjening saa, afgiver Forslag
vigtig nødvendig — Hvorpaa Forslag
siger, at Forslag Skrivelse, og Deres Principets
religionen Kirkelig Tolum, og alene Klokker Vacancen
Provst Kornholm, som Deres Principets
vil ogsaa Forslag Skrivelse Klokker, Deres Vacancen
Kirkelig Skrivelse Provst Vacancen
Deres Principets Religionen Vacancen Provst
Provstens Vacancen og Vacancen Klokker
Vacancen Klokker Vacancen Klokker
Klokker Vacancen Klokker Vacancen
allernaadigst saa Vacancen i Klokker 1800 Vacancen
følgelig og saaledes Klokker og Klokker Vacancen
Num: 4 og 5 Klokker og Klokker
med Klokker Klokker, Forslag og

Num 8

Nom 1

Promemoria

Idet Hr Provstet Kirchhoff af 28de f. M. sindsyge mag, Salligmand Pognergaarden i Idé Sogn, ansøgt, som Nabo Lensmand, til at forrette vedkommende Vacancen i Oster og Allinge Herreder tilligemed Hans Ugentlige Forretninger til Hans Bestilling Vedkommende maatte andvorme.

Ved paalagde Ht Dings Reskript af 6 Febr. 1789 Hans Foranstaltning; saa af Ht. 2 S. er Ht tilligemed klart, at Ht Endelig Vald, i Tilfælde af Præstens Udeblivelse over 16 Uger Herredsfogden, Vacancen Forrettende ved een eller flere Tjenestemænd af Ht nærmeste Herredsstyre: dette Reskripts mugte bestemte Udtryk skiertager, efter min Formening, ikke alene Ret Hans at forrette Vacancen i Oster og Allinge, da jeg, Præst Kaldet paa den Nordvest Side, dog ikke er den nærmeste Lensmand; ej heller Hasle, hvor jeg Boer og som tilligemed er Herredsfogden i mit Vald, er en fire Miil Hans Ole Kirke, hvorimod Lensmanden til Clemenstorp ikke Boer i Ht højeste 3/4 Miil Hans Sammen.

Hvortil Kommer den Vanskelighed, som ogsaa Enhver Reskripts saa ingtagt og indskærpet at Hvis saadan saa mugte mueligt Ht Forretter, som saa 2de 3de Mandskaber af Hans Vacancer, Hans Vacancer Forretninger, saa mugte mueligt naar Ht Vacante Vald, som Hans er Tilfældet, saa 2de Kirker.

Jeg formoder Hr Provsten saa den Godhed, at

Sagen sattes i Overensstemmelse, og i Følge Grev Rantzaus Befaling maatte Jeg ogsaa bruge Bønderne i Ølsted og Allinge. Hvad der nærmest vedkommer mig selv, som Grunden, hvorfor Herredstinget i Clemenstrup er i mit Navn indkaldt til denne Forhandling, saa vil jeg gerne meddele Dem den ønskede Oplysning, hvilket jeg saa meget mere villig tør gøre, som jeg ogsaa maatte ønske, at Sagen maatte blive saa fuldstændig oplyst som muligt, for at den kan blive bragt til en hurtig Afgørelse.

Hasle d. 10 December 1798. Thielbye

Til
Hr. Grevens Fuldmægtig i Rønne

Num 2

Num 2

Erklæring
Byen Bidemandige for Skjelbjerg pr. Nr. Aaby Sogn:

Naar man vil angive Forskjellen til Skjønnelse
for Haboer Egen, naar man ikke vil være enig
med Sin Lil Skjønsmænd, skal Skjønnet
fra Sidstnævnte ikke kun bero paa Skjønsmændenes
enkelte Mening i Sine Enkeltheder af Sagen
Og Sam og saa Egen Skjønsmænd,
ligge afsides mere Egen Egen, endskjønt
Sagen ikke, ihvor Sagen gjør Skjønsmænd
Skjønt til Egen Egen, Skjønnet Skjønsmænd
til Skjønsmænd Skjønsmænd, at Skjønsmænd
= mænd Skjønsmænd til Skjønsmænd, og at Skjønsmænd Skjønsmænd
gjælder Skjønsmænd Skjønsmænd, Skjønsmænd
Skjønsmænd Skjønsmænd Skjønsmænd Skjønsmænd og
Skjønsmænd, Skjønsmænd Skjønsmænd Skjønsmænd Skjønsmænd
Skjønsmænd

at Velærværdige Hr Sogneprest til Hvidbjerg Annex
Vilde overdrage Hr Capellan Ditmar Ansøgning af Aflæsning
ikke alene Hans Kirke Vilde Hans forrette vacante Em-
bedsforretninger til Hvidbjerg Annex
Haar han forbinder sig til at forrette Aftengang
Søndag med Altergang
Søndag, og Kirkens
og Kaldet ellers overholde, som Hr Capellan
Vilde Hans forrette alle Handlinger og forrette
Døgn alle Løsligheder Klagemaal, allerfælt, naar
Hr Provsten selv Maatte Andrag og de
Pligt Altergang Hvorfor ansøger Hr
ikke saa mere Mord, at han kan faa Hjælp
til Forretninger 2 Søndage Prædikener
og Kommunion Gaar Hr Capellan Der Søndag, hvilket
Hr Provsten, naar saa maatte Søndag
forrette Haab Ole og Kling med Hjælp
Hvilke Hr Provsten ikke Hr Capellan
bifalder saa vidt Hr Capellan Hr Provsten
gunstig Hr Capellan Hr Provsten, at Hr
sig da ogsaa ønskelig Hr Capellan
Tilladelse, som Hr Capellan til Hjælp
om Hr Provsten Præsten Hr Capellan

Skive d 9de January 1799. Frank

Hr Capellan Hr Provsten
Hr Provsten og Hr Capellan

Num 8

Erklæring i Anledning af Gr Haugsvolds
Forretningsmaade

Naar det først er afgjort, hvem der vederlags
med mig er pligtig til at forrette den ene
Kalds Præstegiæld, da, gik den ikke selv til nekte
for vedlagen sig selv Arbeide, vil det lønne sig paa
een eller anden Maade, med Landsbrugs Skyld, med mig
vil indgaae de Billigste, end gjælde mig ikke
vedlagter mig skiønne Gjerning mand Lønn tjen
lig betragtes
Kjøi Stendalsgaard d 10 Febr 1792 C. Godt

Erklæring:

De Ord, som S. T. Hr Provsten tilsiger at med vor Ruths gj Ske,
mene nemmelig alle Bygden tilliggende Gaa Ols og Klinge skrev jg,
at nytte ord grund Land imodsiger. Jeg Klinge Gaar jeg fra min Gaard
ikke Halvanden mile, og Halvfaa lang til Ols Kirke. Provsten i Ruths
hr Præsten er mig og vort Menighed, som ikke skriver at vore Bygder
har en vidtløftig omfang imellem sine mindre selvbrudt menighed,
Dette. jeg Anmærker ogsaa i Særdeleshed min Gaard
Gaarden Kunstad Præsten, der er 40 Gaar fra Kirken
vacancer paa dette Land ubegrundet, saa ofte det har faldet
mig til. Jeg kunde vel altsaa vil gjøre Fordring paa nogen
~~Fordring paa~~ Godtgjørelse for min Degns arbeid, især naar der
hen ijngen og vaskom Præster, der ikke bor tvungen, men vel nok
maae det vacante Degn ved jeg. jeg har Præsten skrevet vidt
Kostligt Degn, som frivilligt vil forrette mit Skrivter til Kirken
og gjerne derfor. Dette siger jeg, at hvis Provsten har Lyst
og Kjerne dertil. naar Land har vist en billig Skaansel imod mig,
for øjen, og lagt vacancen til de andre Naboe Præster, der ikke har
Degne dertil, ved jeg i Sandhed Land Skjønsomme gemod, som
jeg tror, let at blive forligte, er jeg hr Provsten forbi for
Præsten ikke Præsten mindre til Kjøbe jeg mig, at forrette
vacancen i en af Kirkerne eller paa sin Hovedkirke gang, naar
min taar af hans Provsten bestemte, saa haaber hr Melbye og Kjøb
Hyrdestolen at Kjøbe. Men vogter mig vor for hr Gud

Kopi

Stadtm jg richt Lic.
Clemens Hoffgaard
d: 14 Febr: 1799.

verbögt Hoefed

Num 8

93

Fuldmagt til Skelbye
pr. St. Petersborg Vacancen i Stockholm

Eynthig Lam Jeppesen aftaldig Feldtskjær udi Kongen af Sverrig Tjeneste i Stockholm og Kongen af Danmark Tjeneste i Kiøbenhavn, Jeg Jørgen Knudsen Skiern udi Fyrstedømmet Lybeck i Amtet Tremsbüttel Sogn Todsbüll Tilbørlig Bosiddende, Gjør vitterligt at Jeg af Min Egen Drift og Villie, uden Nogen Tvang eller Nødtørft, Jeg Selv Min Egen Person, Min Hustrue Ingeborg Jørgensdatter, Min Søn Jørgen Jørgensen, Min Datter Ingeborg Jørgensdatter, Min Søn Knud Jørgensen, Min Datter Anne Jørgensdatter, Min Søn Jørgen

skal forfølges med 2 tilsigtede Betaling- og da denne
Sag gaar nu fordrøt, undskyldes dennemed
saa som allerede forsøm er skeet:
1 Td Rös og Rukis Brug skal betragtes som
hørende til Sct: Ols og Aslings; og skal den
= nævnte Præstes Bønder betale det Korn, de
= ere ihændige Brug skal med Indbefatning
Fiskeri tages fra Pinsedagen til Laurdag
og medarne til Skt Hansdags Indfaldsdag,
da Skriftelig Aftale om Brugen skal haves
Det skal gjøres Afgjørelsen, og Dommen vil saa
= nødvendig, naar den anden Part ikke
møder som allerede erindret, og for denne
Gang Vedkommende at Undersøge for Gud og
Confirmations Forretning i Stavanger Stiftsamt
indsendt d. 2den Søndag efter Høsten, om Nødvendig
Extra Ordre dd —

Rønne d 16 de Feb 1799.

allerunderdanigst
Christian Franck —

Erindring: Ved Ord Mestbydende forlyst forbrugt inden
første Erklæring, behøver jeg at gjøre denne For
= klaring: at jeg i den sidste Erklæring imellem
forrettede Ord Brug og Forklarings
= ring — Jeg anden Mening ønsker det
= kom —

Franck —

Naar Ndr Jarmoant Rös, og Jarmodtagt
Ladegaard Kvarnen Kvarn, med det
retourneres ærbødigst til Rig
d 20 Feb 1799. J. Franck

Jeg henholder mig aldeles til Sagen jeg i min Memorial
til Hs Excellence under 10 Decbr. a. og 27 Febr. d. a. har
gjort, i følge Hvilke jeg atter beder nådigst Pastoratet
Ølsted og Attrup. — Skalø d. 1 Martii 1799.

Hesselbjerg —

Siden 1ste Januar dag og siden gjort anden gang dag
skal jeg ydmygelig forvente den ønskelige vacante.

Skalø d 1ste Januar 1799

C. Gad
constitueret Provst for Skanderborg Herred
Trans

Dette maatte formene Tilbørlig, at gjøre følgende Erindring
til sagte Gad's ydmyge Forespørgning, at siden den Tid, at det
vacante Sted skal forsynes af hvem Provsten med
Menighedens Formænd bør anbefale Byens Formænd,
om og saa extraordinair Gejstlighed vil indstille, og
alene ved Hans Excellence Resolution af 2den Decbr. sidst
bekiendtgjort med 2 — Beskrevne Sager
nøies dette for at bevise Mandtallet, at formelde
ikke fornævnte Sidig dog ikke ligger
Eminentse det vacante Ols — Trans —

Som jeg saaledes Undertegnede ikke er kiendig,
hvad mere jeg skulle bemærke, saa
skal jeg saaledes blive stedse Gad

Num 2

Til Hr Provst Franzen i Ronne.

Num 4. – 8 –

Promemoria

Idet at indstaa mig i Underdanighed af de saa kaldte Forklaringer, hvilke Forstanderne for Gad i Rø og for Hoved i Clemenskier have givet i Anledning af min Promemoria af 30 Decbr. f. A., betragtende Bønderne som anklagende Personer i Olsker og Allinge, saa kan det vel befrygtes for Vidtløftighed, efter hvad almindelig og allerede vel bekiendt, og maaskee i al Fald kunde staae som et Forslag ved nu forestaaende Jule Tingsvidne, eller det samme vedkommende ansøgt Forordning, at indskrænke mig saadan, gandske imod min Hensigt og Formodning at tilstille dem, skulde jeg, formedelst ved Hr Provstens Promemoria af 19 d. M. til Hr Gad og mig, formedelst, nøie at forskaffe mig til Vederlag min Promemoria, med videre at indstille til nedenne Oplysninger:

1. Naar Hr Provsten i Promemoria af 9de Januar sidstl. til Hr Gad og Hr Hovedmand angiver Klagemaal, hvor efter jeg og selv Forstanderne til Clemenskier vare anmodede til at besørge Bønderne i Olsker og Allinge, indlades dem af Bondernes Nabor Pogn, og Ord, hvad aldrig saa vidt gaaet i alle Dage Mands Minde. Betragtning selv synes nogen, at Ruthsker Pogn er Nabo til Olskers Pogn. Men Hvem findes i mine Landes intet til af forrandske Forretninger af det andet 6te Febr. 1789. ind Rømme Tings Protocols Extracter, som i dette Tilfælde ved den mindste Fordeel, saa meget tydeligere, jo staaerligere og Ostentat Udtryk, nedenfor forekommer, ikke trænges til nogen Forklaring. Afskrifter ligge jo ikke i Nabor Pognede, eller den nedenfor Lovlig Forsk, men den nedenfor, det er, efter alle Landets Indretninger Anglo

og Forvalter Jensen (Dalsberg) som nærmest boende Grandelaug.
Den Mand, som skal, Grund eller Grundene gældende til at
vinde, er i denne Henseende min Nabo, men Ejeren er al
vist, at han bor mig nærmest; og anden Mand, som
har intet af Fælleden med Jorn, kan vel mig nærmer.
At de Grenser begge at betragte skulle til Hasle og Rutsø,
som bonde paa Rutsøgaard, skriver Jan i sin Skrivelse
af 80 Mar og Ingrid Jar Bord og mindre Bor i Hasle,
Nydaandt af Mangfold og Forskjel, og som ikke kan
nøie bor vel Grenser paa Landet nøiagtig, er min
Forundring, hvorom jeg intet vil tale. Ligesom jeg
og saa formener, at ikke Selskabets Bekvemmelighed, men
det Ene Rette bør være det, som bestemmer ved Valget hvem jeg
(om man nødig skal give sin Stemme), og det er ikke ubetænk-
elig, at en Skov som min Gaard og Bor i Byen, være ikke
dette giver Jord Rald Navn.) og det er for mig og 2de
mine Sønner nødvendigt som for Livsstedskredsen, og vi
Valde Skoven til Hasle og Rutsø, og det i det mindste
i de første 20 Aar. — Hvorledes alsaa Sammet skjeer,
der Ene er 11 Aar gammel, kan ansees som bestemmende
for 20 eller 30 Aar siden, begynder jeg ikke; thi det har jeg
ikke kaart Nogen Anmærkning, og endog det skal ved
det ikke eller ogsaa nødvendigt, naar det bestemmelsen ikke kan
anvendes ved det. — Og saa maatte det tage
i Betragtning, at naar jeg, min Sønner ikke Ejer
mere, og at Bor i Hasle og ikke i Rutsø Byen ikke
mere kan ansees som nærmest Skov til Ejeren og Stilling,
bliver vi det dermed: det Ord til en anden Mening,
som vanskeligt Nejekier.

2. De Grenser skjønt ikke skeer Ejendelsen: at skjelne
de andre Skrivelser ord i 2den S. hvor det hedder: "— Rutsø
Grandeskovens Fornemste Skade og Ene ikke Ejendom af de

nærmeste Grandpastor skrifvet o.s.v. ". Ja Skrivelsen Ord anførte nudog saaledes i Sr. Provsten forbemeldte Skrivelse, naar de saaledes skrivet stod: at hvis nogen af Naboprædikestolene skulde vorde ledig, at da maatte Sr. Provsten nydrive Skrivelse ikke; at der skulde ikke, og kunde heraf ikke tages Ord eller nogen videre Undersøgelse, hvis nogen skulde indtrykkelige Ord i Skrivelsen, saasnart som Kaldet skulde besørges. Ord ogsaaledes findes jeg Sagen at være; at skrive og skrive med de ovenfor skrevne, hvorom jeg skulde komme til at tale.

Jeg maae bemærke dette, da det er tydeligt, at disse Ord, som Sr. Provsten antager at staae i Skrivelse ikke at de ovenfor skrevne staae der, gav givet Anledning til det urigtige Omskrivelse. — Derimod siger Sr. Provsten nu: „at der, som han vil, skrives ikke mere: skrev:; men han vil villig, da, skal de nødvendig skrives der: Vacante:;

Jeg kan ikke troe, at Skrivelsen med disse dets ovennævnte Ord i alle Tilfælde (e Undtagne) ogsaaledes det til vor af de nærmeste Grandpastorer Godbefindende, om han vil ikke ikke vil allerede skrives de Vacante Kald. Omstændighederne saavel med de Enkelte Kald, som ved de nærmeste Præstekald kan Kald bør ved denne Betragtning, og overvejet af Provsten, som derfor bestemmer sig ikke Ønske af de nærmeste Præster til at skrives Vacancen. Bestaaende de Enkelte Kald kun at vor Menighed, og de nærmeste Præst liggende ogsaa for kun vor Menighed, bør denne ved allerede skrives Vacancen, ikke at nu andre af de nærmeste Præster, som ikke selv maatte have de Lyster ikke ikke vor Sogne Præst, ikke ogsaa skal de Enkelte Kald besørges. Saaledes kunde f. E. Præsten i Nyekirke nogen undertiden sig for, ikke ønske gjældige Grund, være at skrives nu Vacancen i Præstø Menighed og vice versa. — Her dreier det Enkelte Kald 2de Mon.

nogsinde, og saa neiet bygge sit nye Lysthus selv 2den Pinse
nogsinde, der Pr anstod til at danske Vacancier; Kunde jeg
giøre tilstaar, at Dr ere Kunde bestaar mod Skattelagt Bøj-
kunde og aldrig Kunde angaa nogensteds, om den Kirke som
selv Kunde ere Kirke paatog sig, naar at Kunden Gjengiven i
de vacante Menighede ypperligviis tilligemed en Kirke ogsaa,
ja den Mand som Kongen vil give Kunden Kirken
for Gud; jo Omstændighederne Kunde gøre saadanne, at de rudy
Kunde paalegge Sognemenigheden; og de vacante Menighe-
der Kunde ikke at klage, thi skal Billighed ere Kunde, at
en Kirke, ikke naar de gaar ødt paa, skal forlade Sam-
mes Menighede, som har nødtørftig Fordring paa Kirke,
næsten, da Jan er Kaldet for dem og understolde at dem, for
at skjønne sig andre, der ikke ønskommer sam; ej at tale
om Bønder de Kongen for Kirken. Paaraade har den Kirke,
Over Menighed ofte Kirke ned den som har Kirke, som
Kunde dog Over sin egen Bjørk. — Jeg sagde ogsaa, at
Andet Vanskelighed, som Kongen har ind ført i Skrivelsens
2 §. ikke Kunde den, og derfor stridet mod de øvrige Bøj-
kunde. Den første Del af denne min Paastand bevises
ved at sammenholde Indholdet §. i Skrivelsen selv: men
den anden Del maae jeg gotgiøre. Den 4de §. lyder ud-
trykkelig: „I øvrigt skulle de Kirker, der ikke have saa rum
Kirke, som Loven bydende imod dem, de ikke nu skulle
have 2de Kirker.“ Efter alle gode Fastholdninger Regler maae
denne Bestemmelse anvendes ligesaavel paa de Vacancier for-
skjellige Beskaffenhed, hvorom der tales i 2den §. som den an-
vendes paa den i 1ste §. Ogsaa er Paastanden ligefrem den
samme. Grunden er: de ikke ved Kirkens Kirken
Over ikke ved mere Embedets Kirken Nødvendighed.
Følger da: at naar at 2den Kirker, som er pligtige at for-
rette Tjeneste i en Kirkestad Menighed efter de oktober 23.

Num 8

5.

i Forbigtel, Jeg maa faa 2 Dørtin & Jeg ander Dag 1 Dør, da Tal Jeg sidste Gang Ejerne i 2 Dr Ugre, naar Jeg først Dag 1 Ugr; & Jeg kan dog maa Jeg Dag gaarde re, regnelig Dald afgaaelig. Jo Forvalter spiller Jeg Forsøgelig Spørgsmaal indfore, at om jeg maatte vare pligtig at besørge Jeg omliggende Vacanter i Olsker & Allinge Sidegaarde Forvalter i Aue, Skulde jeg Dag faa 1 Ugr, naar Jeg fik 2 Dr. —

3. Forvalter i Clemenskar, Jo Provsted tilstaar indelagen Jeg i Jeg saa Dald Tilladelse paa Jo Forvalter ombudt Reisen, at Jeg skulde Jeg 3/4 Mile til Olsker, & vist ikke mere end 1/4 Mile til Allinge, naar Jeg fik Dagen Jeg Ligger By; altsaa er i Dr mindst 1/4 Mil nærmere Jeg Menighed end nu for Jeg Dag siden jeg. Jeg tilstaar, Jeg er underkastet Vacanter Forretning, at Jeg ikke er anset til ofte Vacanter Forretning. Jeg takker Jo Forvalter Jeg for Godhed, Jeg er bevist Jeg, Jeg Jeg ikke vil vare. Jeg Kalder indelagen Jeg nødtigt at Jeg vil, & tilbyder Jeg Ejerne, min paa en Maade, Jeg, efter Jo Forvalter mogt rigtige Anordning, ikke Jeg antager. — Jo Skulde jeg ogsaa spørge, om Jo Provsted i Jeg Forsamling Dimma giver Tilladelse paa Vacanter til Mark & Bjerge for mig? Jo Jeg er ældre Mand i Alder & Embede, Jeg er Jeg Jeg Jeg siden Provstelig. Jeg Jeg Skulde 1 Dør, jeg Jeg 2 Dr; Jeg Jeg mogt Dørtin Jeg til Byge & vacant Menighed er jeg. — Jeg Skulde spørge: om Jo Forvalter er bevidst, at Jeg er paa Vacanter & Godhed paa en anden Betydning? min jeg tror mig overbevist, at Jo Forvalter Jeg ikke Jeg Vacanter Vacanter eller Godhed imod Jo Provsted i Jeg Forsamling, eller Jeg spiller Jeg Dag & følgendelig at Jeg, eller spiller mod Overvejelse Jeg Jeg mig en Bjerge,

som jeg nylig har omtalt, ikke uden Grund bevæget mig til denne Bøn. Jeg troer nemlig vist, at Mangel paa Tro paa Forladelsen, som ofte skeer af Skrøbelighed og Mismodighed af det saakaldte Menneskelige Sar Følelse for Synden til at gaae en Betragtning som nærgaaende eller gjerne maatte forandre eller tilbagekalde. Errare humanum est, sagde Oldtiden, og det er sandt; qui se corrigit non errat, heder det Latinske, og det er ogsaa sandt. —

Det vil det ikke følge deraf, at Skriften i Almindelighed, for hvilken man ellers nogen, anstille sig at skjønne Ikke og Alting mere nøiagtig i den Henseende end Paulus, og at saa aldrig, tiltrods for Ja Gud, kan undslaae sig dertil, om ellers dennem Skriftens Tal gjelde. Ligesom jeg ogsaa heyrer er Eldre, at jeg ikke paalægger mig denne Bøn, da den ganske imod den oftbrugte Indretning uden Grund og Nødvendighed er mig paalagt.

Endnu maae jeg bemærke, førend jeg ikke ydermere mig begrænsende Kunde afgive nogle enkelte Bemærkninger til Mandens Tale, nemlig dette, som jeg formoder, at Ingen vil nægte, nemlig at Bønnen maae altid være i Overensstemmelse med Guds Villie, hvilket jeg ogsaa har udtrykt i Bønnen, idet jeg beder om Guds hellige Aand, som ifølge Skriftens Ord skal lede os til al Sandhed. Den egne Synd Søndag, og afvente Dyr Forbrydernes opfyldelse; thi den sande Bøn skeer Dagen Lyses og Dyrs Baade. —

Det Ønske fortjende ikke paa, at jeg saa gjerne ønskede og maatte vedblive med nogle Bidrag; det første anser jeg som Pligt imod mine Medmennesker og mig selv, og det sidste kunde jeg ikke undgaae, naar jeg ikke skulde forstaae.

Jeg tager mig ogsaa den Frihed ved Leilighed at tilstille Dem Skriften Om Gjenstandene Hellige med Forbemærkninger

Num. 2

2

Iyer: oyennbrästa Herr Prästerskap nu i Christinehamn, om de maatten finna sig af ynnad Tid välla bestyra Dem Praest till at giva Sin Witsord och Sin Pad till Herrodom Ordning, och tillbörlig Lydno. — Karlstad d. 21 Febr. 1799.

P. Hellbijs

Num 2

Til Sr. Provst Franse i Aanne

Num 4 — B.

Provstemaal.

Dersom maatte jeg Dem ydmygst tage Formaal, for i Anledning af Sr. Provstens Provstemaal imellem Gaard Dato, maatte erfare om muligt at indhente og tilveiebringe de Grunde, paa hvilke jeg troer mig berettiget dertil som Sognepræst til Bataillons Sammenlignet med Asker og Aalinge Præstegjelde, og forbeholder mig ydmygst Deres Dom, om ikke de Indvendinger og Tvivl, som for Provsten i Anledning Deres Provstemaal med mindre kan behages at gjøre derimod, kunne tilbørlig agtes.

Jeg har, jeg tilstaaer oprigtig, længst med Bedrøvelse og altfor Ondt og grundet Ild, i denne Provstemaal seet mine Ønsker gjentagne af 6te Feb. 1789. Jeg har aldrig ikke nogen Lyst imod Sr. Provsten i denne Provstemaal har krevet, og jeg har intet andet Ønske havt end at indtage Landsdelen, som maatte saa skulle ville Tilkommende mig; og Efterretning fra en Kilde, som troer skal vides, at jeg endnu vorder ved Lande mig bestjælet i den Mening, jeg i mine forrige Provstemaal til Sr. Provsten har andraget, at jeg nemlig bør vorde skrevet for den gamle Bataillon imellem Asker og Aalinge.

Sr. Provstens Skrivelse, som, om jeg ikke har fattet dens Mening, gaaer ud paa, at min Bøsse, skal være uden den er i Hast eller i Skuffelser, ikke bør gjøre mindste Forandring eller Hændring i mine offentlige Forretninger Gang og Orden, er vist ret sand og rigtig, dens at man ikke ustadelig skal gjøre med Ringeagt Natur baade, eller Dagen saadanne Forretninger skal, som ikke ligge dem. Det bør saaledes, som jeg ydmygt bøer, ikke komme nogen at mine Forretninger til Hændring eller Afskjed i de Embedsforretninger, som de ere berettigede at herder at mig, jeg bør ikke gjøre den mindste nogen Forskjel imellem den for den anden, eller ligge Embedspligt til Byggen Ejendom, o. s. v. — Men forvidner Sr. Provsten skal han dragen Skrivelse, at jeg maatte ønske som nærmest Præst til Asker og Aalinge, siden jeg har en Gaard ved Kirken som jeg ikke kjøber, maar jeg tilbaar jeg ikke sælger. — Skjøt, om det var en Sindrel at gjøre for den i Mod mod Asker Kirke Præst, men jeg den med

Grund Linde gaar Skuffend Imaa, dersom jeg skulde nu Gaard i Be-
mek Skaliggrafsk, som jeg ikke erkende, skulde jeg Linde og maatte
min Irimod bend en stor Mail for Embedsmk Mod. Jeg mener: Nej!
Naar nu Skade skal staae Mennesker, er det ikke nok
nogle ækendstre, om ikke just arbitrairen, om Jan bor i den
ene eller i den anden; men man maa ikke og saa i Sammen-
hænger, der paaligger Jam som ækendstiller i Forhold til Jord
Borgde bør rette efter sidst ækendstre; og Kan man ogsaa
Vacantn Sammenligne for andre, efter som naar Overformandet
Oldrer om Borgdrag nidsmaa eller Ungen Skaliggrafsk.

For Øvrigt Mening, at Skaden til Hasle og Ruths Kvæg
ved, naar Jan skulde der gaa, skrander for Borgde, ikke at ingen
Irimod Linde gaar Hindring, Dom ved ikke rigtig; men naar
det ligger til, Jan Linde ved at gaae Gange om Aarets, om
Byen gjorde, Kaar det Indfald der at undgaae Vacantn Sam-
menlæg nu i Oldrer nu i Nyekirke, er det nu Fader, som
er Skyldig ved at Ege, men ingen Linde Hensyn Kraft
til Overbevisning ikke at se Skade, der vilde gaae paa Grundlag,
og der er saadan Ting det ved ikke nærmere, at Ske om Ekstraordre
i Forhold til Jord ækendstiller Sammenlæg.

Det synes som Jo Kvæsten Ligegyldig, at Elementerne skade
ved gaaende Lysligh, skulde Linde Kaar Vacantn Arbejde i D. 3d.
Vogn Nyekirke, Hasle og Oldrer; Jeg formoder, Jan Jor-
den Kan eller Ege undgaae det; saa vel Jord Borgde, som det
Jan Jor Linde i Kirke Forpligtes Jam gamle Skrivelse mæssig
Jetil; maatte Jan ikke Linde, efter Omstændighede, nøde
Kaar det i Dåde. — Ligesom jeg ogsaa, ikke at finde med Ret,
Ligesom ikke Skrivelse, der gaar videre og paastaar, at Skaden
til Hasle og Ruths, om Jan ved Linde eller Linde ønske at Kan
Kaa Ruths Kvæg gaar, Linde ikke Kvæ for Vacantn Sammenlæg
i Oldrer og Allinge, der Jer i 2de Kirker og Jan følg Jer 2de Kirker;
og i det Fald maatte alting Linde ikke pligtig til at Jamtte andre
Vacantn ved i Elementerne; Jf. det Lid §, efter om Jammen, naar

Num 8

3.

Nødvendigt nødsendig at, ved given at skrive Ejnavn i 3 Linier, ikke mere end de saml de Bokstaver med smaa som Maria, Ruths og Clemens. men i 4 Linier kan det ikke muligt.
Dette ved Bønd de andre Bokstaver, som faar 2de Linier, maae det gjøres tydelig, saa som Nattan. Dette i Inscripti sønder jeg Ejnavnet for dem med Haastand; det skulde i dette saa ofte be, sidde 25. „Den nederst Ejnavnet af de øverste Grundbokstaver„ det skal ikke: „Den nederst de Ejnavne øverste. Nu er Bokstaven til Ruths, / grundet saa vore nødt at ben paa Bokstaven til Clemens og Bokstaven til Rose de øverste til Oles Stilling, men af disse 3de paa de sidst nævnte mindst Vanskjelighed, de faae kun fire Linier, Bokstaven til Ruths faar 2de, dette kan ogsaa siges for Forkortelsen i sine 2de paa hinanden følgende Ord.
Ligeledes de forskjellige Ejnavne, skulde gaae, at ingen Person, Navn eller Forretning skulde skjæmmes, som at Brevet imod mig, kan jeg ikke begribe. Ejnavnet og ikke Bokstaven men det jo, som skal betegne den Samtalende. Ejnavnet og ikke jeg maatte jo allene gaae efter Skrivemaaden, om det gaar efter Artikel. Mig er det ikke synderlig Bryggelighed, om jeg skal skrive Declinationen for Clemens, eller Oles eller Nissens, eller Bokstaven og Ejnavnet de maatte gaae; Imidlertid kunde jeg ingen Ting, der behager, at den skal gaae fra Nørrest til Nørrest. Alene er det Argumenter saa nøgtern, og Jeg synes de Præster at bygge mere Vægt paa Landsby, naar man skal tage sin Beslutning til saadanne, man maa vide vore i Forlegenhed.
De Præster ville af Eidsvolds Birk, dat. 6 Octbr. 1790. de Optegnelser Vacante Sognes Sandhed paa de Bokstaver, som ældre Inscripti 15. Skille giver Adskillet Tone, dvs de saae Linier Lige imod mig, at Undersøgte S. ville dem vore anvendelig paa de Vacante Forretninger, som 28. befales. — Men det Eidsvolds Birk vor ikke meget mere med mig ved imod mig.
Ærbødigst saae de Sinde med Inscripti 1. og 4. 88. at bestille, og de i samme omtalte Vacante Forretninger, naar dette af alle Sinde

Præster ofte Omgang ofte; Præcepta 28. Jan. ingen Undskyldning giort Artikl, og bør den ved rette med ret mest Ord Inni. Alsaa kan Ingen aldeles intet skylde til Bispeggen Mor- ning om Inni, i Formaaligning med 48., og bliver i det om- ring ofte Inni, i Formaaligning med 48., og bliver i det om- trykte Exemplar ganske meningsløs. Men det skal tydeligen at Bispeggen er gemmelig at samme Maanedens Dag ofte Præster, som faar 2de Lørdr, som Præcepta, og vil faar den ypperligste. — Det skal tydeligen, at Bispeggen, som man kunde ynske at en Mand, der ikke ingen Lejlighed Forbin- ning og Omgangelse, med ydmyste Barnesind bøier sig til Guds Ord, med Nøjagtighed og Forstand, giør sine Meninger med Sagtmod og Ærlighed holde sig til det Ægtelige Uskrift, som dette er Sandt og tydeligt, og ikke ikke at indføre sine egne eller andre indbildte Meninger i samme. og saaledes bør ret Lære be- handlet, naar man rigtigen vil Forstaa og andrage dem. — Det skal tydeligen, at Bispeggen har i det Øvrige ikke ville skade Præcepta Ord og Forstand: At de gemmelige Tilfælde kunde opfyldes, saa de mindste Besværligheder for at forandre Præster Navn ville følge; men den har ikke trodsig Ærlighed til, nogen at paalegge eller aftage Bydende, som Præcepta ud- trykkelige Ord og sande Mening ikke stemmende dem. Bispeggen ville ikke Præster ikke paa egen Hånd berøve de Præster, som efter 28. Kiels Forordn. Pastorie Skyldige den Tilstand, som 48. med saa klare Ord tilstaaer dem; og kunde med Billighed forlange paa den, der ville paalegge dem en saadan Mening. — Fyr Grunden ville man ikke sige, at den Ulejlighed, at en Præst skulde 2de Søndage efter hinanden maatte forlade sin egen Menighed, skulde ikke paa nogen Maade kunde skee. Om nu saa skeer, hvad da? kunde det dennem nogen, efter som det ved sker, tjene at forhindre Præcepta? — Men jeg mener Barnelighed kan skee. Naar det sagtnes, som i det mindste for paa Landet let kan ske og giør, at naar de Pastorale Land har 2de Kirker, Grund af det nærmeste Præstes, som syer kun 1 Kirke, anskikket til at forrette Pastorien, kunde dette jo saaledes, ved naaden at den Pastorale Kirke i mellem sig, for-

Hr. Provsten i Aar og Aars sagn talligt, eller, om de ikke ville, Aarets Præster paa Landet og i Byerne eller i begge Dele, Aarets Præster samme Dag talligt; saa at Aarets Præst i Aarhus, som Amtmand og Biskop sidder i Retten, gjennem sin Adjunkt, som selv har 2 Kirker at betjene, maa med den Ældste, som 48 Timer, tilligemed den som har Kald i Aarhus, og den Sidste Aarets Præst i Byerne sig ligeledes i Aarets Løb for sagn og Aar Kommende. Dette blev alvorlig Overveielse, og Vacancen Forretningerne blev godt Øjemærke.

Hr. Provsten sagde kommende, at Sr. Kaefoed ikke saa meget sig som Naboen til Ols, Kald tilstaaet sagde, at saa Præsten Hr. Dr. Hvidt ved Skolen i Aarhus; dette selv vejer og som de jo saa paastaaet, og paa Grund saa Kaldet Forretningerne for Vacancen; det Første saa jo Hyrden vel omhyggelig nøje nøgtes, ikke heller saa det nøgtes; thi saa er Naboen til Ols Kirke, ligesaa vist som Skolen til Aarhus og Øe er det; ja saa er endog, saa Pligt at regne; nærmere Naboer end nogen af disse. — Besynderligt at Sr. Provsten bliver ved at sige i Ord Naboer, som dog Kjendsgjerningen er bevist, ikke at omtales i Retsbogen, uvist for at Kunde gjorde, og saa Kommende ingen Ret skulle misforstaaes. — At Sr. Kaefoed søgte sig under Sr. Provstens Mening, undrer mig ikke; thi saa saa vel, at saa ikke paa anden Grund, end maaske den, Kunde bliver fri for en Forretning, der altid er Besværlighed med sig, og man altsaa undgaar, naar man kan. Grunden Indvendingen imod Vacancens Ordning saa saa ikke gjort, og kan aldrig gjøre; ja jeg er forsikret, at om Sr. Provsten, som de vel kunde, saa først af saadt ansat saa tilligemed Præsten i Øe til Vacancen, eller paa Grund af min Retsbetjentes Indsigelse kommende Aars Bestemmelse, det saadt aldrig faldt saa ind, at det maatte kom gaar mærkligt for saa at blive der. Den saadt Kan, som saa Præsten, skjøtte det. Forandring, Vanskjelighed, Gjæld og Kan skjelsed ogsaa at vider frie for Vacancen Arbejde det blandt paa nu saa gaar Maade tilsammen i saa alfaldende Betænkning; Ja saa tilbøjder sig endog, at ville Lette Byrde, som de ubilligt paa Præsten paa mig, men tilbøjder ikke for saa Gad. —

Om jeg i øvrigt de jure tør i Sag, skiønt jeg som Forsvarer og Rettergang, nu ikke længer maae, som ikke sidste Gang, og nu, som jeg for Jer skriver, vacante Forretninger gaaer over Commando. Udfaldet skeer paa Sjøen under Ørlogen, nu i det mindste problematisk; og Pakkerier Forretninger kan aldrig uden spar Chicane forandres. Jeg vil nødig sætte, hvad jeg ikke troer, at Dr af anden Grund blev paalagt Forsvaret til Hansen og Ruths at bære paa sin Forsvarer, uden Dr blev fattet, som Kiøbmand anser som Bevaarelse, Kunst Dr, som jeg ønsker saa Meget, jeg ikke vierker Dette, at Pakkerier Forretninger i Aften og Morgen kunde paalegges som, paalagte Skriftligt Tjenstlige Ord, samt Haand, og Pligtens Evige Følge.

Hvor ord, for Forsvaret vil Rettens Gang være tilsagt at ansees, at Skibsrapport ommeldende Brand, kunde jeg saa sandsy, saa grundet og velgiørende, at jeg ønsket Hvad kan indrømme, Dom Dr maae forstaaes og anvendes cum grano salis. — Ingen kan mere end jeg føle Nytten og Nødvendigheden af Orden og Underordnelsen i en vel indrettet Stat; Dem nu nødvendig og nyttig for Embedsmanden, at Hvad Haand saa end er, saavidt for nogen Natur Borger. Men Pligt kan Ordsprog ikke klippe Klæder, og Dem Skjønd Dyd, naar Lydige Tjenstlyder Tvang bygger Pligter og Lydighed; og naar Dr giør Dt, nu Dt ikke min Overordnede, men Ordet, som befaler mig, Dt nu ikke min Overordnede, men Loven, som jeg adlyder. og ingen god Borger ønsker Dt anderledes, ikke Frøbr efter at Pligter kunne Ordne. — Skibsrapport Meninger i Dem anførte Ord kan alene, som og Omstændigheden ikke tyder, ikke Frøbr sig videre, end at Forsvaret bør ikke Lydighed, naar Den anordner noget i Overensstemmelse med Loven, ja, om man vil, endog Ja, naar Den anordner noget, som ikke strider med Loven og Pligtens ikke bør Dem. Hvis Skibsrapport Ord have anden Mening, maatte Dr jo gøre Forsvaret nu Mundigt, som Dr selv Dt, Taus Forsvaret ikke har givet Dem at skrive for Mistanke. Hvor Uforsvarligt! — Endvidere for Forsvaret Ordet til mig ikke Dem anden Følge end Dem Blotte Overordnelse, som ikke ophæver Pakkerier Ordsprog den nu Ved Eed kunde Forsvaret mig for min egen Person, Dandelige jeg Ikke ikke Dem have givet Underretning. Men nu, i dette Tilfælde, vilde jeg, end at følge Dem, Dem Dt, Dragt mig min Mening ført Mistænkelse og Utilladelig, ikke at tale om mine Øjne og Tab for mig selv, naar jeg, efter at Dr

modning, i a Aar fremmedes Ugn, Enke der lark meine egen Mennisker Hund og Hjem, for at hjemme nu Fremmed. Lark ikke dragen undskyldt og rystet, at jeg skulle afgive Vidnesbyrd Sandhed og fuldgaa Højtidighed, og Ole Mennisker nu nærværende Dage. — Hvad videre maae dømme om nu Mennisker, der misbrugte og anklagede den fremmedlig for bispelse andre la- fare skedt, og trøstede sig under Sindbyrdighed mod sin Fande, min Dag klage skulle regne undskyldt, min Uskyldighed dømme for dagen, dommere Dage skjult, og jeg forskrevet; men alt dette Ende kunde jeg for dobbelt Sorrow, Pinsel, Straf, Ve nær dog maatte man ikke dømme nu Daarw. — Jeg fuldgte dette alvorlig ikke at paadrage mig nogen Overlast ved at forsøge mig til mine Herren gjennem Fortrydelse, som jeg for igientagne, at jeg namlig ikke paatager mig i Fremtiden Vacancer Forretninger i Ollerup og Allinge, den jeg, som tidligere er skjedt, skyldig dan nærer Dør. — Hvem Vacancen vedkommende, og de dette skjedte Klagere skal dømme til at skjelle paa, dette Udfaldet skjer, og Mand skal i saa Fald nøgne Klager fandrew med sin Kreatur, som ikke saa Fuldt Retskrivelse Tidlige og Utrøstig Ord, men sin egen indbyrdelige Mening, som de dog skjer magt Vægtig Tilstaar- ede at dømme saa Fuldt Straf, og Dronde, som jeg stemmer, tig- dligen at være skjedt mangestal Grund.

Hvilke for Kreaturen i Sitten nærer dengaaende Kommerce kunde nogle Udtryk, der kunde skjønt Farve nærer Tidende, Orden jeg, de ikke talskrives samme Ondskab nærer Tid for mig; thi min Hensigt var skjedt aldrig nuttem ved Fornemme nærer skrevne dem, men saa skjedt mine Hjemme Tilsted, at skee nu skjøn Ting i sit rette Lys, der kunde og skjer det Fuldt og Pande.

Hvilke nærer disse Punktilationer, der skjedt ikke skjer vedrørende mig Ensydelige, gamle Indbydning til en Forandring i Arbejdstid 25. troer jeg, de skjelde ogsaa gandigt; i de mindste ydede Hvidesk- der at kunne Ord Hjemd forbigge, og, som er de fornemste, de Bjørdrew, som i Følge af den skjedt kun skulde tunge paa de ved navnlig Mennigsk udvinde Vornes Fristen, naar dette som saa bet kun skulde paa Vornholm, endog paa den Efterfølgende Aarets Eid i de Fald Aar

og derover Kal ogsaa gjelde at Lensmd. Tjenesten i samme, Kvad Lensd Loven paa Skee, og altsaa Ogsaa mundtlig.
Mit Forslag er nemlig, at sidste Lov, sidste Stk 2den §, de nærmeste Frænder paatage Skal med Betaling Forsyne Vacancen, naar de første 16 Ugers nye Arbeide, Vacancen, paa Skee, at Forsyne, som i 1ste § er meldt, alle Frænder efter Omgang og naar de 16 første Ugers Forsøi, med 2den Gangs Betaling, naar da saa Fattige Skee tilladt, at naar Lra Summen Exekveres at Skee Fattige Dage indfalder i nye Ugers, da da maatte ogsaa den Forrettende Skee tilladt, naar Jan Fattig Lensmd Tjenesten paa ren af dem, at Taale, om Jan ønske, de øvrige Exekuter ved Ugernes ellers nu andre Norderiners Mand. Paa Skee Bygden Sattes og mange Exempler opstod om Arbeidets og Betalingens Fordeling. Tjenden skal da at sidste Mandag. Jeg tror nyt, at nu saadan Forandring paa Forfatning vilde Skee almindelig opposeret, og at Lensmd paa Saadan ulejlighed, Skulle Kaae jeg intet Exemplar tjenlig. Hastes d. 1ste Martii 1799.

Hellbye

Num 8

Num 5 Litt. S. H. Shelby Rome 7/20 Feb 1799

Copia

Ich,

Friedrich Landgraf zu Hessen, Herzog zu Schleswig Holstein, Graf zu Oldenburg und Delmenhorst, Herr zu Jever, Kniphausen und Varel, Erbprinz zu Hessen, Prinz zu Hessen und bei Rhein, Ritter des Elephanten Orden, Obrister und Chef des Regiments zu Fuß, Gouverneur der Festung Rendsburg, Obrister über die Cavallerie und Commandirender General der Armee in Dänemark, Ritter des Ordens vom Heiligen Geist, Ritter des Ordens vom Elephanten, Ritter des Ordens vom Heiligen Andreas, Ritter des Ordens vom Heiligen Alexander Newsky, Ritter des Ordens vom Heiligen Wladimir, Ritter des Ordens vom Heiligen Johannes, Ritter des Ordens vom Heiligen Joseph, Ritter des Ordens vom Heiligen Ferdinand, Ritter des Ordens vom Heiligen Januarius, Ritter des Ordens vom Heiligen Constantin, Ritter des Ordens vom Heiligen Georg, Ritter des Ordens vom Heiligen Hubertus, Ritter des Ordens vom Heiligen Stanislaus, Ritter des Ordens vom Heiligen Michael, Ritter des Ordens vom Heiligen Wenceslaus, Ritter des Ordens vom Heiligen Leopold, Ritter des Ordens vom Heiligen Carl, Ritter des Ordens vom Heiligen Ludwig, Ritter des Ordens vom Heiligen Alexander

Hasle Prestegaard for Ruths Prestegaard. Samtlige
Communicanter Gjester, som maatte forsamle sig
paa Communionsdage eller Bededage, skulle ogsaa
blive forsynede, og bør derfor gjøres bekjendt
Communion i offentlige Forsamlinger. Enhver
som agter sig til Alters i Hasle, og betragter Nyg-
=aard som sine nærmeste Naboer, og følgelig hører
for Vacants i Hasle og til Communion, naar
Vacants indtræffer i Nyegaard, bør da betragte Hasle som
hjemme, og altsaa blive fri for Vacants i Nyeg-
og dimaatte dog Præsten i Clemmensker paa Vacants
forbigaaende Omstændighed vaage i Hasle
Nyegaard og Hasle, for besørge ibrigt
nødvendige

Til Communicanterne uforandret Vrøvtids
Eidsvoldsdag, saa vidt Vognenes Nabolaug
Præsten har fuldstændig Kundskab i Hasle og Ny-
haabestad, da han i saa mange Aar har omtalt modtaget
i Nyegaard, i alvorlige Samtaler forberedt dem
og udstedt Attester, saa vil Communicanterne
i Hasle kunde forholde sig paa samme Maade
Relation gjøres den Resolution kundgjøres paa
rebolig Maade kan skee ved Prædikenen Søndag,
som da skeer om Morgenen, og som ingenlunde
saaledes maa skee at Præsten i ingen Maade
og ikke kan Præsten eiendelig give Resolution,
Præsten, men Præsten eiendelig, saa at maa
andre og Præsten Gradgangs finder for nødvendigt
til Vacants Communion, efter nøiere Stedlige
Omstændigheder

3 Dersom nogen Gaard eller nogle Gaarde
=skifte Eier — haar Communicanterne at
Præsten maa optage sig Vacants i Præsten, som
=ten og saa saa skjeldig, at Præsten opmærksom

Forend, om Jan Christensen Pedersen Rosbjerg Sal[ig] Andreas Billig Sal[ig] Maard, og nu Hans Andreas Billig Sal[ig] Forældres Umyndige Børn Gaardfæstere til Gadegaard Ladegaard

Hans Excellence Hr. Geheimeraad Greve Schimmelmann Sal[ig] Arvinger

Jens Christensen Rosbjerg Sal[ig] Andreas Billig Sal[ig] Maard, og nu Hans Andreas Billig Sal[ig] Forældres Umyndige Børn Gaardfæstere til Gadegaard Ladegaard

Hans Excellence Hr. Geheimeraad Greve Schimmelmann Sal[ig] Arvinger

Jens Christensen Rosbjerg Sal[ig] Andreas Billig Sal[ig] Maard, og nu Hans Andreas Billig Sal[ig] Forældres Umyndige Børn Gaardfæstere til Gadegaard Ladegaard

Hans Excellence Hr. Geheimeraad Greve Schimmelmann Sal[ig] Arvinger

Scholion:

Ifgfar sagt i denne min Skem. under Num: 2 ad
Circulaire ere sour nisse Bogerne saaledes
grundmildelig udfærdigede at Comm: 2 Bogs
13 Capit: Tarb: der betales, at alle Circulairer
skulde ingen Forandring ester Prost. Posten
Saaledes naturlig Anliggende og formodentlig
Prostmesterne Forelæa Saadanne sar: Omstæn-
dene gaar Comm: D: igiennem Circulairerne
den Gang, som de nu gaar — og skal dem dage
Varaelle Vacanier baade skal Rescriptets Indhold
Hvorefter Postmesterne baade skal indrette
og efterrette sig udi den Indskrænkning —

Dette omtvistede Gangsar ingenlunde gaar
fuldkommen overens med Rescriptets Ord
og Mening, thi Ordene lyde saaledes: Hvis
saadanne Vacanier baade Hest og Kiøre
forslaar Commerkil at forrette, Hest
og Kiøre Redskaber skjøed: Imidlertid
skjøld have sin Hest og ausiøn for Marke
som Rescriptet ikke forbinder dem ikke
at skaffe Marcher, men allene, at have
Hest og Kiøre redskaber i Beredskab
skjøld dem anbefales, imidlertid
skjøld de ikke Penge for Marcher
Ventilation — Efter denne min, ved sig selv
klare Rescriptets Ord og Circulairernes Gang,
indskrænker Postmesterne, der saaledes
have Brug, Skiøn under sig —

Frantz —

Num 6

Til

Hans Velædelgyndighed Hr Kjøed og Gad

Da Velædelgyndige Hr Skelbye i Sin Skrivelse af
Num 3 positive forlanger sig Vacance bevilget
i Skrier og Allinge, og samtidig sig lade Hr Gaard
Hans Sier pr Skrivelse af 10 Decbr a. og 27 Febr
da og i Skrivelse af 28 vacant Embedsbestan
ikke Sammenligne sig med Hr Gad, da at Skrille
skal være Menighed Skrivelse Embedsforandringer
forandrings Embedets Forretning - Hvorfor
ikke vel de Steen Hvilken vedkommende Provincial
Hr Skelbye og Mig, at vilde vaage Hensyn
og Hvorvidt, hvis Sammenligning kan vi
ke i Hensyn Skrivelse af Skrier bestemte
Skrivninger i den omhyggelige Maade, skede sig
ikke gik ud Skrift, da Skrille være, ved
Skrivelse Forsøg Skrivning omskrivelse Skrift
vendig for Skrivelse, for afgaar en saa fast bestem
Tid Vacancens Skrivelse, som ikke
Skrivelse Maneds Skrivning Embedsafgørelse

Hr Kjøed sig skriver begjært
Hr Gad sig

1. Om de ikke Skrivelse Skrivelse ansøger Sam
skrivelse af Skrivelse Skrivelse, som ikke
Skrivelse Skrivelse Skrivelse forbunden af Sorgfuld
Vacancen i Skrier - nødvendig Skrivelse.

2. Om Hr Gaard Skrivelse Skrivelse af Skrivelse Skrivelse
Hr Skelbye ansøge Skrivelse, saa at Vacancen
~~at han~~ Skrivelse Skrivelse Skrivelse Skrivelse
Skrivelse

Hr. Gadrich befaler at
vedlægge Sig —

1. Om de ved Skelbjerg Sysselting 1799 forbundne Sild i følge Reskriptet 1799 af anstillende Sorenskriver administrerende Provsti til at forsyne Vacancen. Skrier og Allings —

2. Eller Om de ved Skelbjerg Sysselting 1799 forbundne Sild i følge Reskriptet 1799 af tage i debet Vacancen, med samme som er anvist til Vacancis Forbrug —

3. Endelig om de ikke Skelbjerg Sysselting 1799 forbundne Sild i følge Reskriptet 1799 af tage i debet Vacancen, med samme som er anvist til Vacancis Forbrug —

Hvad jeg gik Provsted Riis ung
opgivne Egenmaade –

Jeg i det vakante Sted Sun var Kirken, saavidt
i mit regne, og ikke Præsten imellem den ikke længere
og ikke af anden Omstændighed, end dette gamle Kundskab
vor ringe Børne-Kirkes Stand gav anden Side begge
ved, da Sundt maatte passeligst gaae Forglemt mig,
de at forvente det allerede i andendanske Tilfælde,
efter min Mening, skulde ikke. –

Den Grund for Præstegaldt ligesaare gode Gunstige Be
mærkninger som det Studentens Forslag, og ikke ubillige
de vor ind Mærkninger som Sagen indrykkede sin Stadt, at
den ikke gaae Præsten Sundt Kirken gaae Gang af gaae, og
at fremme Mærkningen Vennskab Forbindelse i Stad det indsee
vist nødig for Selvige Skyld, ikke for gode Mening og i Stan
Forbindelse Præsts Vanskelighed. –

Jeg for Provsted ikke forudsætte mig, Kundskab mig med
Stand Formuesten gaae afsigelse for Provstens Tilgivelse
ligesom sag og, skaed Allerunderdanigst Knæbøjelig gad Kundskab
giøre for Provsted sin Tilbud afsigelse Kundskab,
Velbyrdighed mig Stilling Sun ej for Provsten Kundskab gik
sin Plan, at forvente det allerede, til nærmeste
Pastorium Sun indrette. – At jeg ikke Ære gik
at Sun Selvbud, skrive mon Sagsagrunn: for Selvbej
gaae mig giorde Anmærkning Kundskab mig, ser at Sa
Sun so Sky, ikke at maae gaae Kundskab. Vedkommende
Formaal sag, at Erfaringen i Maanedens Gud
Vie Bleie mig Sagen Kundskab, og at Sun Stadt,
Sun mer Ehrlig at Sagsagen Sig vakante Ansøgere,
Pressede mig Erfaringen Sun Sagn og Formaade
Sun gaae, Kundskab mig Sun ikke Formaade. –

Sin Provstgaard 9de Marts Allerdigst E. Gad

1799

Circulaire d. 22 Septbr 1792

Da den ved Rescriptet saa kaldte Vacants Tour i Hasle udløber Onsdag d. 3die Octbr, og nogen ingen Biskop, langtmindre Kaldsbrev er udkommen til Landet, kan den nye Prøvetid ikke staae, saa lidt at forlænge Embedet: Det Collegium ansætter i Overmaadstaaende ved Rescriptet Naadigst forordnede 8 Uger til 10de Sondag efter Trinitatis og 8 Sommer til 19. og i samme Orden at continuere indtil Successors Indsættelse imod Betaling som ellers. Skulde dette Vikarie ikke Sommer tilbørlig at gøre bestrevet sig Menighed, som efter Anordningen kunde kiøres at paaligge Skoleholder, som nemmest i Kirkestæd Nærmest for Hasle, da skeer den alle vil jeg paalegge saa den, og da bliver saa Skoleholder i Olstiden den, der forestaar Embedet Hasle i 8 Sommers Orden; skulde af dette Cor Vogner, der er udnævnt, Langeland ikke nøie bestemmer, da skeer ikke er ligesaavist udnævnt Hasle, som Ole er udnævnt Rutsker: Man for at skaffe Cor alle bestemt Regel at gaae efter, troer jeg, at den Orden Circulairens gaaer fra Nabo til Nabo bør bestemme hvorledes til de vacante Sold, og paa den Grund bliver det overladt til Sommers egne Gotbefindende, om han vil antage eller forkaste denne af mig givne Bestemmelse, allene som bemeldt paa at tiene Sit Aar, der kan tiene saa Skoleholder til Overordentlig

Christian Franck

Da Clemenstiden løber ind imellem Vejerne, og de vacante Kald (som ogsaa ligger i et andet Præstegield) Hasle og Rutsker, som vi ikke at vil til bemeldte vacante Land blive Nabo, jeg er derfor den gaaet ud at spille gode Naboer, Hasle og Rutsker forinden, og enhver Nabo længst Sneen ligger for mig til ommeldte Kald, vilde Naboe Vejerne er vacancerne blive mig at forrette,

Herforuden drager jeg, med Bistand af Lensmand Hagen, Lensbonde Bjørdalen, som ere indtrædte i dagen i de vacante Sald Herredsting, paa for det mangle Arrest mig, Herredsfogden mig gandske og aldeles afskaarer mig Nabostaben til Hasle og Ruths og opmaaler det til min Hr. Broder Hr. Marcher i Oslo, som efter Circulaire Forordner Lensbrev i Hasle og Ruths 19de Mandag efter Trinit. og de saa til Lensmand paafølgende Fredag til Successors Indsættelse.

Ankom d. 23de om Eftermiddagen, samme dag om Aftenen bortsendt. Peder Sommer

Jeg skal, med Guds Hjelp, prøve at forrette det mig Hr. Commr. opmaaler alt saa tie mine Naboer at Hirsk, Hvem af dem der har først Ret i Hasle og Ruths. Hasle og Ruths

Rolfsen.

Tillader mig at gjøre Overretsfogden opmærksom paa at Herredsskriveren i Hasle og Ruthskirke ved Brev, som jeg har modtaget, giver mig Halvdelen; giver mig Halvdelen af Lønningen i Henseende hvorpaa jeg er for mig at blive deponeret til Hasle og Ruthskirke, ønsker erholde nøie at bringe Gjenstanden af Vejen, skal jeg med Hr. Sommer bore, som ikke er villig eller villig at deponere, maae man bringe.

d. 23de til og fra . . . Marcher

Som ubekjendt med Bygdens Land og Vei, anmoder mig den mig Bistandsmænd, min Bopæl allerede, med Guds Hjelp, om saa vel Vei gjøre videre, min assistens, naar jeg dertil maatte blive anmodet.

ankom hjem d. 26de bortgik d. 28de

Circulationen begynder fra Nyekiøbing og rundt Østenhavs
fra Byen Kastrup langsom indtil en Enighed gives —
Forsamlen følger

1 Byrtil Hr Klotho Hasle
1 ditto til Jr Skarhed
1 ditto til Hr Sihor
1 ditto til Jr Pahs —

Til
Hr Provst Franse Nummer

Promemoria

Da jeg saa bragt i Erfaring, at Hr Provsten saavel
imodt formodet, at afstaa Herligheden Clemens
og Ræve, Hr Kvæsted og Hr Gad, mine 2de Sønner
Kommuner af 21 Febr. og 1 Marts 1799, Contra
Land Vaarder Forvalteren i Aske og Allinge
tilligemed nogle Land Vaarder Fuldmægtige til
Forklaring og Bevaagelse, saa tager jeg mig herved
Friheden, at indbede samme Hr Provsten herved til
Samtale Dem Herfter, for mit Hjertes givne Daar
og Erklæring til Forsømmelsens og Afbrydelsens.

Jeg formoder ikke, at Hr Provsten afskaar dette
mit Forlangende, som ingen Ret mod mig
udgiver kommende; thi efter Gud skal Hr Provsten vel Vidne
skjønne, maae jeg nødvendig ydmygst nævne og om-
tale Hr Provsten, og da samme Dag Hr Provsten ikke kan for-
modt Hr Provsten ganske at ydes Tilmodsbragt, er det
baade billigt og nødvendigt, at jeg ikke er Hr Provsten
Hr Provsten; og thi maatte Hr Provsten til Hr Provsten
i samme Dag kan gaae eller ankomme at ydes mig mundt
Hr Provsten, med Hr Provsten jeg har Hr Provsten.

Da Forlangte og formeldte Documenter bad Hr Provsten
Hr Provsten igjen blive Hr Provsten tilbagesendte.

Hasle den 15 Marts 1799. Hr Provsten
vertenden

Copie

Cicestr. Skelbjs. Rönne 15de Martij 1799.

Vores Velbyrdighed pr. Skrivt af 11te Martij, som vi
vidne til Forrige, Skrivelser, Anviisninger
Breve, samt Regnskaber, Documenter
kommende Aar, personlige Forhandlinger
Eder igjennem Skibet Birkeby
følge Vores Ordre, Brev
Vores Præstekald, Skolevæsenets, Hospitals Vacancis
vedkommende Skrivelser, vacante Præbender
Præsterne angaaende Landbrug vacancens Forsy-
ning, og hvad Forholdene ved Skolen
gorde var, ligesaavidt Skolevæsenet
Hospitalet og Fattigvæsenet
vagende Inspection over Skolen var, skeer i indeværende
Fredag forlagt, Sinclair, Forfatter, Skolen
tilkommende, og Rönne

Ærbødigst

Christian Tranæ

Num 7.

Besvarelsen paa de af S.T. Hr Provst Transe tilsendte trende Spørgsmaal.

1. Jeg holder dem for at være Naboe-Sogne, som grændse til hinanden; ligesom det er bekiendt for augenen, at de ligge Naboer, hvis jord møder hinanden i Marken; dog gjør Beliggenheden saa nøie ikke Naboskab, saa vidt det almindelig forstaaes iblandt Almuen.

Nu er det vel vist, at jeg i dagen imellem er Naboe til St Ols, thi der er ingen anden Præstegield Sogn, som ligger imellem os; dog vil der være mange, end de nærmeste, paa Gaard i Clemens Sker, der grændse meden saa lidet ved af sin grund til St. Ols Sogn.

Imellem Hr Melbye og det vacante Sogn er ligeledes kun Præstegield Sogn; dette er det eneste gaard, men der er dog adskillige af mange gaarde og huse i Ruds Sogn, der grændse til St. Ols Sogn. Skal være Beliggenheden bekiendt komme i betragtning med, saa skiønt meget Ruds Præstegaard gaard den allernærmeste Præstegaard til St. Ols Præstegaard som Naboe gaard. Herved tror jeg at have medtaget alle, dem, der har nogle Ærinde imellem de nærmeste gaarde. Da nu nu Hr Melbye ikke allerede er Naboe, men og meget mere nu Naboe til det vacante Sted, tør jeg: saa følgerigtig: at Hr Melbye tilkommer allerførst at besørge det vacante St. Ols Sogn forend tøvrige, efter reskriptet, kand komme til mig. Saaledes har Hr Provsten taget. og hvem kand tvivle andetsteds, som i den sag ligger til tvingelig paaskiøn, klog og ordentlig.

At gamle majestæt i Reskriptet har kommet Hr Provsten, som har to Pladser, at han skal prøve begge i de vacante Sogne, naar de Provster, som ikke har to Pladser, skal

1799

Provsti Kirkelt Dr. to gaange, saalænge vacancen
forefes af alle Provster, paa Bornholm, af alle Landets
Præster, hvad Land angaar vidner dette følgende, som Hr. Mel-
bye fingerer, at de to Sogne Præster skulde være Provstens
for at forestaae det vacante Kald Provstekald, i det
mindste lader ikke det vel være som i Rescriptet.
At jeg giorde Hr. Provsten en Compliment derfor, at han
skrev mig for at Vicevacancen den tid, den skal forestaes
forbetaling af de to nærmeste Nabo Præster, derimod Land
jeg ikke fik, at jeg forbeholdt mig; mindre derom
at jeg erholdt hos Provsten for at jeg havde ubillig.
det vil klart vidne at tilbage dette af mine ord.
Hr. Melbye Land tiltog noie sige det og meget mere
herom, for at vise sin utilfredshed. Men nok skrifter dette
sed probatæ. — Skal det altid være en ubillighed, at
fordig eller partisk gerning, som man dertaler for.
jeg har altid skiønt mig ind, at en Provsts, der Cadvare
vidnefaster det, efter Love, som for det, haver for,
dictum taler af dem, som ikke studert ved Land ret,
fordige Dom, ja, af alle retskyndige, jeg troer, at det
vare en billig Taxt, som Hr. Provsten formodte
mig. jeg forlanger aldrig en gerning af nogen, die
andre Præster, troer mig selv, at Hr. Provsten kand skie
formaar det slegt; i det mindste Land jeg ikke finde
andet end at have forhandlet billig og rescriptsmæssig
i det, som have forekommet i denne sag.
Hr. Melbye har nemmen Nabo die det vacante
Sogn, end jeg, som er næst Sogn.

haun er en ung og rask mand. jeg skrev 60 aar gl:
og skrøbelig. Men at dage af os tænkte den ynglig og bygom
dende velvillende besørgning, da vi ligge vore sport,
lemmer dertil, dog skade Gud først forsk og nærmest, skrev
drev jeg, at han skrifter for gandt retsom, billig
og ugavtisk.

Det vel vi kom an paa S. T: Hr Biskop vil
sion og i dem henseende gjorde jeg mig den skrift,
at skrive ligesaa ord om, da Hr Melbye allerede har,
udsaa nogt, paa et maud i alle skelde taushed,
at jeg samtykte ud alt hvad skrivet, som vil
være klar og kristelig befunden, efter ordsvogt,
facens consentit.

Hr Melbye bekjender, efter sin sedvane, at have lidt
skrøbelig om min alderdom, ligesom den skulde vore
ringere, til undskyldning for min magelighed, eller
videre ladsel. Men lad den gode mand først naar min
aare saa vand af erfaring have om de besværligheder,
som følge med alderdommen, end min ikke det jeg sørger,
sørger vand ikke. Vandt: jeg er paa nogle maade
fuld ikke jeg eller ligge, efter i saa fald maatte
du jeg ansøge mine Rabber om assistence, til
intet ugt vandt forrettning: thi besørger jeg alt mest,
saalenge og saa got som jeg kand, og min sædvanlige lille
dør mig ikke at adrelere mig enten til ungen eller
skolelederen, uden alt skulde vore paa en dag, da
jeg maatte hvorfra tiernæsten i en anden mening,
giver det en skulde, og skrev aldrig sær at protestere

af Selskabets glæder, thi det er ikke alle Selskaber
dette efter min smag. Imidlertid er det mig en glæde
at prædike Evangelium for aabne øren og og lade sine
ord og af disse faa Herren gjort mig nogle, med og iblandt
hvilke jeg ere skyldig pastore ohn salige Provst.
Jeg maatte endnu gjøre mig den skyld, at skrive: Som
medbringer Hr Melbye for sine Nabor Præster og Na-
boer Degne, naar Gud i Naade vil lade Os faae mig
dette endnu. Sønden for Jam er hyggelig. den er vel
Dag, men Beskrivelsen siger: at der skal være Nogle Hr med
Brødet skal forskyde Vacancier, og ikke en Mand af
det andet Herred. Østen for Jam er intet Herred,
alle Land, hvorved mand kommer til Staaen og det
var jo ingenlunde billigt, om Hr Melbye vilde forkaste
ved Nabo Præst Jaa Bornholm, for at søge det ud-
Land, ja ud i Riget! Østen for Hr Melbye er
Slet Clemenstrup. men det vendum ikke vacant.
og efter min afgang til Hjemme jeg mig Lidt om, hvem
der skal rode i mit Sted. Dog vilde jeg ingenlunde
ønske min allerede Liegjerne en Evangelist.
jeg Bønner for den Lykke, at være omgivet med Nabo,
der kunde om og faa alle Søndage. Dersom ikke alle
Hverdage Prøver, men dog Enkelte Prøver. og saa
længe min Professionen det gjorde jeg mig altid
samvittighed om, at forskyde en Vacance ud-

for Forretn, naar det af Hrr Provst Thrap mig
Befalet. Paa det Formaal jeg og Hrr Sorer imod
vice vacancien i vor Frue og Sct. Petri Kirke,
imdie Hr Jensens som Sidstafgik ved Døden,
at jeg nogentid kand det falde mig ind, at gjøre indtrang
dog imod Hrr Provstens accordering herudi. Jeg var
vel villig Nelson, Skiønt ikke for Forretn, og Gasti at
gaa til Kirke mig bruge die vor Frue, end Hrr
Sorer.
Selv proparerer mig die at besvare Hrr Prov-
stens andragende, som er dette:
1. Om jeg vil paatage mig at betiene vacancen
i St. Pds og Allinge Formanden ings, imdie S.S.
Hrr Biskoppens Resolution derangaaende den
Sorer, som Hrr Provsten maatte paa Kirkens
vegne, til Gagens rette Tiende i samme,
skiønt der kand være nogen grund paa samme, die
at indskrænke mig derfor, som ikke meldt, saa vil jeg
dog i den Henseende ikke af dette jeg har ingen Lyst
die at vise gienstridighed imod Hrr Provstens billige
forlangende. Jeg besvarer altsaa dette første spørgs-
maal: ja! dog kun, saalænge jeg kand, og ingen
Provster vil tilstede det. Skulde i den Tvivlsomme
Tid dog for jeg vil adskillige gange giøre paa

som formaar nu i ikke mere at giøre alt. alt hvad
mand er pligtskyldig af Kirkens ret er skiedt
haver her Gud paatager sig hvis mangler ogsaa, paa tager
sig den anden. og derom er all vanskeligst formeent,
hvis videre. dem fælleligst siger jeg imod her skrevne,
og skal ikke mod nogen anden.
Den ikke ugrunde haabe tager mig her Gud, og saa
den ikke ugrunde haabe tager mig Gud.
Befjender jeg Dom. misericordias Dni.
Clemens Thestrup
d: 7 martii 1799.

ærbødigst Thorsøe

P. S. Skulde her Gud befage mig at paatage sig
at besørge sundhedsforholdene i de vaccante Sogne,
St. Ols og allinge, da revocerer jeg gierne mit
tilsagn; men jeg indgaar ikke nogen accord
med dem om tillæg: hvad mand lader sig nøie
med de 2 rdl, som dem er tilstaaet ugentlig
af Vicariet. vil andet skee vedbliver jeg ønske
tilsagn, og saae da at finde hvorledes jeg skeer
kommer af med dennem.
jeg formener ogsaa at ikke vorder krævet, at her Gud skjender
med haabe nogen. vil da ikke sundhedsforholdene,
den, men at jeg skal komme ned, blande min tour
i Søndags haabe tilligemed alle sognetinge, de
falder i den nye. et ord indskudt vil billigst ikke an
gaaende. Thorsøe.

Rønne den 26te April 1799

Underdanigst

Memorial.

Indlagte Ansøgning fra Hoffourerdigheden om Tilladelse til at
tage Indbetaling om Vacancies for Auctionen over Etatsraad
Bligaard's forrige Tilstand i Nemhed –

Eftersom Ansøgeren vil have Tilladelse til at
indbetale Gang for Gang, som indlagte Specification
udviser, saa er Ansøgningen at anbefale, og
skal Amtet Rhode, og Provsten sin Erklæring
underdanigst

Rønne d 27de April 1799 Christian Frantz –

Høiædle, Høivelbaarne
Hr Etatsraad Balle –

Rønne den 26de April 1799

Høiædle Højærværdige!
Højlærde Hr: Dr: og Biskop Balle.

Jeg Fabriqueur, undertegnet Wulff Hansen i Hillerslev Sogn, Aars Herred, Thisted Amt, Jydske Halvø, tager mig herved den Frihed at andrage Deres Højærværdighed om Deres Raad og Vejledning i følgende Anliggende:

Jeg har ikke Penge staaende ud paa Obligation, men har Gjæld at betale, og har derfor for nogle Dage siden solgt min Ejendom til Fabriqueur Möller; Jeg har derfor bedt Deres Højærværdighed om at maatte faae 60 Rdlr. med hvilke jeg kunde betale en Deel af min Gjæld, da jeg i alt maatte have 199 Rdlr. at betale. Det kunde ikke kunde Deres Højærværdighed undlade at bifalde mit Andragende, da det var at gjøre mig Umuligt at betale min Gjæld, hvorfor jeg ogsaa fik Tilladelse til at hæve 60 Rdlr. under den Betingelse, at jeg skulde give Regning derfor, hvilket jeg ogsaa har gjort. Jeg har altsaa hævet de 60 Rdlr. af min Obligation, og har derfor ingen Penge mere staaende ud paa Rente, men har kun Gjæld at betale, og Penge at faae for mine Varer. Jeg har derfor for Kort Tid siden solgt min Ejendom til Fabriqueur Möller, og har derfor ikke mere Brug for min Obligation, som jeg derfor har transporteret til Möller. Jeg har ikke Penge at betale Renter af, og har derfor ikke Brug for at beholde Obligationen længere, men har derfor transporteret den til Möller. Jeg har ikke Penge at betale Renter af, og har derfor ikke Brug for at beholde Obligationen længere, men har derfor transporteret den til Möller.

med Frøsten Balles Gaver, omgaaende lover Sil Wulf
at Fabriqueur Möller anmeldagen Obligation, stor
100 Rdlr: og da skulle Silfare Onsdag morges kl
halv, maae vi afreise; maatte Jeg derfor
sige mig 60 Rdlr, som skal betales Jens
nu førstkommende Martinsdag.
Jeg skal gjøre mig det Sil nu Sag, at faa Jeppe
betalt Sil Mikkelsdag, da jeg ikkun har eiet
for saamegat Sil Huse = Lassen at udrede, i
Sfældet jeg sidstnævnte nu Onsdag kl: 12 for
kunde faa alt den Pengene, som jeg maae regne
Juffrue, Sarie kunde samme nu Mand, skiøt regne
sig til, i at Frøkkende timer, glæder Jens med
Kjærlighed Velvillighed.
At jeg altid har følt Tillid i mit Sinde Sil Onsdag
kl: 12 Jomfruelighed, er nu følge at Onsdag Galskab
for mig, endskjøt vi skal Sil min Veninde
Underholdning; men, skulle ikke denne Tillid
og faa Tilladelse, at jeg maatte for Onsdag kl: 12
maaltid nu min Bøn, som bedre Forstandige
og stemmer Sil nu Dydens Kjærlighed, med den, der
sidstil har Indflydelse Jens.
Jeg har nu
Ønske, navnlig: Christian Schmidt, nu Søn af min
Madames Søster, som Landsdommer i Odense Møller,
siden med Landmanden i mellem Kirkeholm og
Frederiksborg; Jeg gik i Roeskilde Skole, og logerede
hos Biskoppen Boas Larsen hvor jeg maae for den ældre,
ypperlige Cancellie Raad Otte. Jeg har
ikke det Fortrin, mere end for Jeppe Sil Otte,
Statz maae at admittere; Lysten eiendom og Slet Character,
Veren hand illaudabilem. Jeg er, med det
Lyste Ønske, maadelig, Sandi Jens er Jeppe; men,
det skal mærke Jens Raad: at Jens Vandpel
har altid været udsprunget, som, i mere Dage,
ikke er bleet af Verden. Jeg mener i ingen Maa-
de, uden kan tænke Jeppe, at jeg Jeg undrer mig

Til Deres Hj: Højærværdighed for Dem; mine
gode Sønner Gleerup, med at skrive dette, og den
indvortes Følelse, som Glædgiør mit Hjer-
te i det, gør skriver det, siger: at jeg ær-
fter og forbeder: at Deres Hj: Højærvær-
dighed blive mine Gode Velgiørere. Om
Deres Hj: Hj: Gemahl den Gunst at tale med
Dem, i: min Sag er med Velliggunst
Skole med Hans Daniel: jeg om Dem Deres
Medlem af Catechetiske Examen; Kraj;
og Lehnsmænd ikke, at Gouden for Dem, ne-
Forvent Herren infinueret Deres Hj: Hj: dette.

Allerunderdanigst

Balle.

Laxier Ingemann
d: 23de April 1799.

Aalborg den 26de April 1799

Rønne den 26de April 1799

1

ærbødigst pro Memoria!

Deres Velbaarenhed vil undskylde, at jeg gjentager den Ansøgning angaaende Overdragelsen af Ladegaarden, som jeg for nogle Uger siden indgav til Dem, hvorom jeg endnu ikke har erholdt noget Svar, da det dog er mig saare magtpaaliggende, at Sagen maatte blive afgjort, saasnart det kan ske, saa vil jeg ikke undlade at bede Deres Velbaarenhed, at De vilde have den Godhed at lade mig vide, hvorvidt jeg kan vente at faae Ladegaarden overdragen til mig, og hvilke Betingelser der i saa Fald maatte blive at opfylde af mig. Jeg har allerede for længe siden indgivet Ansøgning til Hans Majestæt Kongen om at faae Ladegaarden overdragen til mig, og jeg har ikke tvivlet om, at Ansøgningen vilde blive bevilget, da jeg har troet, at det var Hans Majestæts Hensigt, at Ladegaarden skulde overdrages til den, som vilde overtage den for den Taxt, som den er bleven vurderet til, og som jeg har tilbudt for den. Da jeg imidlertid ikke har erholdt noget Svar paa min Ansøgning, saa har jeg troet, at det maatte være Deres Velbaarenhed bekjendt, at jeg har indgivet en saadan Ansøgning, og

Regnskaber, Forklaringer m.m. hvilke alle vare
=pederede og ligge under forseglet, da jeg ikke
kunde forstå Sprog, og ingen af forsg. Sager under
forhandlingen vilde, da dom afsagdes, være
Jeg tager herved Anledning Justitsraad Ørsted
Vacancen undfølge, at jeg ikke længere ønsker Forhold
=ene, særdeles, da andre Beskjæftigelser ligge mig
for Hjerte, som følge af nærværende Forretning.
forbindtligst
Rønne d 23de apr 1799 — Christian Frantz.

Ørsted
Mederskjær Strøm

Ehrværdige Kongl. Majestæts forordnede
Dr. Provst, Højærværdige Højvelbaarenhed, Velbe-
nævnte og Højlærde Hr. Hans Thorcher Jensen
Tvergaard til Vel. Clo og Allinge Menig-
hed paa Bornholm ærværdigt Kjøbn
afgaaet Commission d. 24de November 1790.

Underdanigst

Rønne d. 22de Apr. 1799 Christian Franck.

Til
Højærværdige Højvelbaarenhed
Provst og Sogne Pastor Thalk.

Rønne den 26de April 1799

Højedle Højvelbaarne Højvørdige

Allerhøjstærede Hr Biskop!

Indtrag til Besættelsen om det vacante Olsker og Allinge Kald, har jeg vir-
keligt nylig havt den Ære at tilskrive Deres Højedle Højvørdighed paa dette Kald, hvilke recom-
mendere og tage indstrøet i det Høje: Deres Velbaarenhed. Jeg var
længe vaadvild om, hvem jeg skulle søge dette Kald ydmygst, da jeg var
forvisset om, jeg ingen vandt Synderen i Herrens Hus til Tvedelsmænd
uden Embedets Pligt; Men det var den Grund, som min Velgiverinde for-
lagde mig, hvorfor jeg burde søge det, og som jeg for det maatte have gjen-
det min Ansøgning gaa, skiønt mig saa ubehagelig, at jeg ikke bør-
de tage denne Skridt forbigaae, allerhøjst da denne Forfremmelse giver
mig et fast Haab om glade og lykkelige Dage i Fremtiden for mig og
Mine, i Stedet for det Ensomhed, som vi nu i det sidste Aarstiden
have havt. Den Gunst og Bevaagenhed som Deres Højedle Højvørdighed al-
tid har vist med mig, og dette adle Embedsmand med at skatte ydmygst
gyde hyldeste Tiltro, og giøre Deres ovrigen Landsmænd behagelig for dem, gi-
ver mig det gode Haab, at Deres Højvørdighed giør alt hvad der staaer i
dette Magt til dette mit Ønskes Opfyldelse. Jeg indseer billigt, at jeg
allerhøjst ikke kan tage med at andet Kald om Forfremmelse, end det
tilbydes, med Formodning skulle finde Ord, skiønt jeg ydmygst
bedes i Recommendationen maatte vorde anbragt.

Med al gudelig Høiagtelse Tilbøielighed overer Deres Højedle
Højvelbaarenhed, med samtlige Familie, forbliver jeg

Deres

Højedle Højvelbaarenheds

ydmygste tjenstvillige

Hans Christian Mahler

26/41799

No. 4.

Fire og Tyve Skilling.

Stempel

1799.

Kanz

Rønne paa Bornholm
den 22de April 1799. —

Den residerende Capellan til Rønne og Nadsherred ansøger allerunderdanigst Oesters og Allinge paa de Gjorde: at han paa 14de Aar har lønet som residerende og personel Capellan, forrettet sit Embede tilbørligt, som han med sin Vidners og Prøvelses saaledes at bevise: han har og saa den ide Embedsmanden allernaadigst anbefalede Egenskab, da han nu har i Nexøe paa Bornholm. —

1864

Til Kongen!

Naar jeg Allerunderdanigst ansøger om Allernaadigst Befordring til Præst for Oesters og Allinge paa Bornholm, da skeer det paa følgende Grunde: —

Allernaadigste Konge!

Paa 14de Aar har jeg lønet som personel og siden residerende Capellan, og i samme Tid forrettet mit Embede nøiagtigt, hvilket jeg haaber mine Foresattes Vidnesbyrd og Provstens Attest vil bevidne. Hvor imidlertid mine første Embedsaar for mest mig, der jeg i mine Forrige Ansøgninger allerunderdanigst viste, og med saadanlig Attester godtgjorde. Har jeg dog haabet paa Deres Majestæts naadigste Hensyn til mine Omstændigheder og Tjenester, naar der en tilfældig Anledning til Understøttelse maatte ved komme. Majestæt vilde Vidtløftighed, hvem allernaadigst forunder. Det ansees dog ikke meget eller nogensom som det skal jeg faa. Jeg har nu havt mine Øjne paa Sognet Allinge og altsaa vare det mig kjært Embedsdagleigen der mig at forflyttes med til en anden Ø. Og endelig vilde jeg dermed søge om en Plads hvor Familieforbindelser og nærmere Forhold jeg i de sidste Aaringer have tiltrukket mig og mine til Embedets Tjeneste. Maatte alt dette lagdes i Naadigt Eftersyn forbliver jeg allernaadigst Bønfalder. —

Gud velsigne Deres Konge: Majestæt og Kongehuset med al kjærlig og timelig Velsignelse. —

Allerunderdanigst

Hans Christian Mahler

Allerunderdanigst promemoria!

Undertegnede tager sig herved den Frihed at andrage
Deres Excellence om Deres Bevaagenhed for, at jeg
maatte blive fritaget for at indfinde mig ved
Session i Aabenraa, som er berammet til at begynde
den 1ste April næstkommende, og fortsættes
indtil Sagerne ere endte, hvilket efter Sagernes
Antal og Beskaffenhed vil vare omtrent
3 Maaneder, og maaskee endnu længere.
Jeg er nemlig Actuarius ved Retten, og
maa derfor være tilstede ved alle Forhandlinger,
som ere Retten forelagte, og Protocollen
holdes ajour, hvilket ikke kan ske, naar
jeg ikke er tilstede ved Sessionen, da
Sagerne ikke kunne indskrives, uden
forinden at være blevne indbragte for
Retten. Jeg har tillige at besørge
Sammenskrivningen af Sagerne, og
som jeg saaledes, nøiagtig
kjender Indholdet af dem, saa vil
Actuarius Forretning ved Sessionen
ikke kunne udføres, uden jeg følger
med. Allerunderdanigst

Kiøbenhavn d 12 Juni 1799 Christian Tage

Høiædle, Høivelbaarne
Hr Etats Raad.

Pro Memoria!

Indskrives vi Innes Undertegnede som finder
vor Regnskabs Bog samt nu Exemplar af
Regnskabet til Sagens Oplysning —

Ingensinde i Samme anførte Bagger findes
Brand Contingent, og hvis Laden skulde findes
nogen Brod af Hvede og Rug; Mundskyl Balle
Cadaver Stilling med dens Expenser betales Kjøbe
sum og til Skibning i Regnskabet godtgjøres
ung Fakturaen —

Hvis Laden Sum Regnskab anfører 1/4 aars Gor
hyre af Distributeurs, som bliver givet Hvis
nødvendig Forandring Kosten skulde
da andres af Entreur nøie ifølge Instruxen
ja ogsaa saaledes, at hvad Forandring
skeling nødvendig, dog skeer i den Tanke, at
skomme til almindelig 1/4 aars Pension
Ingensinde til forbruges kan gjøres Forskrift
Udgift og skal Forvogn Kuske maaga Kost
ikke afmeldes —

Underdanigst

Rome d 13de Juny 1799

Christian Trane

Hr. Inspecteur Stahlenskjold formodentlig Ingenieur remitteres
i anden Gode af Hvis Stand Skrivelse af Rome
er underdanig og ydmygelig Mand —

Til
Inspecteur Stahlenskjold

Verbindliche Frauenzimmer!

Ihre unterthänige Abreise und mein Abstammend in
Ihrem Hochgeehrten Vorsatzen verursachet,
Pflicht einer gnädigen Gastfreundschaft
ung, als ganz ergebenen Obligationen zu
Ihres Hochgeehrtes. Verbindlichst Ersuche ich Ihnen
gnädigen Einwilligung den heutigen abendlichen Ball
Ihre Verbindliche Gesellschaft auf 11 Zeichnenden,
gnädigen, Ihnen nagst Bitte, mir gnädigst Ihre
ung beizulegen. Verbindlichst

Ihr Hochgeehrtes Diener 8. Gad

Köln Hochgeehrtes den 29ten July 1799

Jonas Hviedt,

Hjemmedigste!

Da jeg i Dag paa Veien fra Gaarden Bjørn, og nedover Eidet, med Jonas Hviedt Hjemmedigste talte om Villadsens Gaard, mindte han mig om, at jeg for nogle Aar siden havde lovet ham, at jeg vilde skrive til Deres Velærværdighed om Eders Tanker om Villadsens Gaard, naar jeg kom hjem igjen, og da jeg nu ikke har glemt det, saa vil jeg herved have opfyldt det, jeg lovede Jonas Hviedt Hjemmedigste, naar jeg kom hjem. Jeg vilde først og fremmest have sagt Jonas Hviedt Hjemmedigste, at jeg ikke kan give Jonas Hviedt Hjemmedigste noget bestemt Svar paa Jonas Hviedt Hjemmedigste, om Villadsens Gaard, da jeg ikke har været der, siden jeg var en liden Dreng, og jeg derfor ikke kan huske mig saa meget derfra, at jeg kan sige Jonas Hviedt Hjemmedigste noget bestemt om den, men jeg skal dog gjerne, saa godt jeg kan, give Jonas Hviedt Hjemmedigste min Mening om den, naar jeg faar Tid dertil, og det skal jeg gjøre, saa snart jeg kommer hjem igjen, da jeg nu ikke har Tid til det, da jeg ingenlunde, i mine Øine, anser det for nødvendigt, at Jonas Hviedt Hjemmedigste skal have det, saa længe jeg er her i Byen, da jeg ikke har Tid til det, og jeg ikke kan gjøre det, saa godt jeg vil, naar

Til Deres Højærværdighed
Hr. Biskop Balle.

Med Ydmyghed overrækker jeg Dem
herved et Andragende til Deres Højærværdig-
hed, nemlig et Beløb på 12½ Rbd. som jeg
af Deres Højærværdighed ønsker at låne imod
en Kgl. Obligation. Jeg er med Agtelse.
og Deres ærbødigste Tjener
Rønne d. 12 July 1799 Jens Bager
Jeg ønsker at Deres
Højærværdighed vil være mig
behjælpelig med det ansøgte Beløb
imod Pant i min Gård i Rønne
Jens Bager

Ærbødigst
Deres Højærværdighed
Rønne d. 12 July 1799.
P.S. Jeg ønsker imidlertid Obligationen
mødt ved Deres Ankomst til Byen.

22/7 1799

Madamme Dorthea Sophia Leth, Enke
efter Forstm. Hannah Garnisons Forst
paa Tidtingen Christianssæter Vidt
Lange ved Sandvigen Ovelgaard Klagers
med Døtre, fremkom i Rette Sandvigen
Foged Christ. Andersen —
Indstævnede Enkemand Forstm. Garnison
mødte ikke, Sagen blev derfor paany
for Overformynderiet fremstillet af Fuld-
mægtig Advocat Hansen, som efter
Kongl. Confirmation — Actor Sagen gjorde
Fordringen ikke for Overformynderiet
alene personlig, men ogsaa som Fuldmægtig
for Enkefru Garnison, da: som oprettet Skifte-
og Tilskrivningsbrev af Enken og Børnene
Tidtingen Christianssæter Overformynderiet
giennemsendt Forandring, af personlig
Myndighed, ikke Overformynderiet
vedkommende, indbragte i Overformynderiet
Forretningen, under 21de Sidstl. til
Justitsraad Hansen til videre Be-
gang —

Rønne d. 21 Aug. 1799 Christian Franck

Til gjældende Vedkommende
J. F. Ehlers Hall

Hans Jörgen Hansen af Ollinge sønn Søn
Jens Sør døbt i Ollinge Kirke d: 1ste Jan: 1756.
Saaledes forrenet ved Ministerial-Bogens Ud-
skrivelse bevidnes. Ølker Præstegd d: 6te Sept.
1799.

P. Land
p.l.

Underdanigst Forestilling:

Med sidste Skibsleilighed fremsendtes Deres Excellence
Regnskab for Fremmedtagen Expenser
ved Distributionen af
Kornet 3 à 4 Rdl. 32 ß. — Vedkommende Storm
har tilkjendegivet mig, at de ikke længer kan forrette
den Udvidelse, som jeg ved min Skrivelse af
Gaarsdagen har foreslaaet Deres Excellence
at lade foretage i Frederiksstrømmen for
Fremtiden, efterdi man ikke kan skaffe
Arbeidere, saalænge Høsten varer, og
Mandskabet ikke kan undværes ved
Kanonerne i Havnen. Jeg har derfor
udsat Arbeidet indtil Høsten er forbi,
da Mandskabet igjen kan undværes ved
Kanonerne, og da Arbeidet ikke kan
udføres i Vinterens Løb, fordi Isen
da forhindrer Arbeidet. Jeg har
ikke desto mindre ladet undersøge
Stedet paany, og har fundet, at
Arbeidet ikke kan udføres for
mindre end 1000 Rdl. Da jeg
ikke har saa mange Penge til
Raadighed, saa har jeg ikke
kunnet befale Arbeidet at blive
udført, men jeg skal ikke undlade
at gjøre Deres Excellence opmærksom
paa, at Arbeidet bør udføres
inden næste Vinter, da Isen
ellers vil gjøre det endnu
dyrere. Jeg har ikke undladt at
gjøre Vedkommende bekjendt
med Deres Excellences Ønske
om, at Arbeidet maatte blive
udført saa billigt som muligt,
og har ikke tvivlet om, at
Arbeidet vil blive udført
saaledes, som det bedst lader
sig gjøre

Hjertelig Fromme!

Overbringeren af Skrivelsen Hansen med Eiendom No 133 ½ af Matrikul Skatte Gaarden No 1 Dato d 1 Juni 1798, som jeg underdanigst beder mig tilstaa i Den gjældende Anledning, da jeg, om Gud vil, agter at indgaa Ægteskab med Anna Margretha Sonne, en Datter af Herman Magnus Sonne i Vexiø. —

Anbefaler mig i øvrigt til Deres gjædende Naade og Forsorgelse for Familien, og forbliver

Deres

gjædende Naade

underdanigst Tjener

Herman Bosse

Vexiø Prygaard
d 10 October 1799.

193-2
6-4
2-1-5
142-1-5
2

J. M.

Ni Deres Brev fik vi vår tillkommande Dagen förut Her-
man Sonne, som sade, at Ni ämnade Brunsbo tillsy-
fälla sade samt begärt af Landshöfdingen Knaaer 3 Soldat
med Fanan, Trumm åk Pipa och Sexlingsk, som ju consider-
ade Saken, sade i Morse mig, at jan åk Kunde Deres
Begäran åven åk Ju utomlänges Embarg. - Som följer
nu Saken emot Förmodan innebär. - Jag Ber Ju åk Ursäkta mig
för Högste Ungefär Skyldigen Peder Joh: Holm. -

Herr Jo: Strom. Ehuru åk Kunden af vore eller 130 Kr.
24 à 1 1/4 Dal 10 Mk. eller 6 Rdr. 11 sk. Lag åk Brunnen,
ungefär 140 Rdr. i stället för 142 Rdr.? Herman Sonne
Jag ber mig om förklaring Skrivet, förrän jag samt ingått
ed Kund giva Jan, så Jan Eder Fordran, emot Kunden
Ehuru jag är Eder mig Eder ut mentlig Dror Jorgen
Skygge Holm?

Jag
ödmjuge Tjenare
Herman Bost

Herrgårdsegen d 25 October
1799.

S. T.

Hr. Biskop Balle

Længe har det været mit Ønske, ligesom det nu min Pligt, at Enke-Justitsraadinde Marie Møller ifald hun skulde overleve mig, skaffe Hendes afdøde Børn Fuldkasse; men da det saaledes har været og endnu nu maa være, uden end Embedets Bestaaelse eller end Jordefordrivelse at gives det bekymrede Udseende, og jeg derfor, at de forsaavidt gave, jeg formaa dertil, skal den Længe maatte, da det nyder maa, saa jeg mig nødsaget til, at bede nyttet det Beneficium, som Anordningen af 4de Novbr. 1793. 4§. forunder Hendes Børn i ovenmeldte Tilfælde, nemlig at gaae til Fuldkasse en Kapital Obligation for det bekjendte Udseende, hvilket nu den maa, som er ordineret Skade siden 2den Martii 1787., i Overensstemmelse med Anordningen af 21de Novbr. 1738. 3§., til Beløb 300 Rdr. —

Men ligesom jeg i denne Henseende ønskede Obligationen udstedt jeg mig pligtig herved at indskrive Deres Højædle Højvelbyrdighed samt Landmandsbanken; ligesom jeg ogsaa, der at gaae den udstedende Obligation i lovbefalet Form, ydmygst anbeder, at en Copie til samme maatte med-sendes mig. — Den bekjendte Underdanighed ofrer Hölgrev endelig. — Maribo d. 11te Septbr. 1799.

underdanigst

H. Melbye

Til Sysselmanden i Finmarken

Da min Bosættelse til Svanevik og Storelv, ligger saa afsides, at jeg neppe paa skriftlig Maade kan erholde saa megen, som for ønsket Indflytning til Stedet, saa, paa Grund af Deres høistærede Skrivelse af 13de Septbr. 1799 J. Nr. [illegible] Deres nu til Lands Hals Skole, ligger nærmest ved Elven mellem Svanevik og Storelv paa Sandøen, skal jeg herved tillade mig at indstille, om det ikke maatte være tilladeligt, at jeg for Skolevæsenets Skyld maatte faae Lov til at bosætte mig paa Sandøen, hvor Skolehuset er opført, og hvor Skolelærerens Bolig er indrettet, hvilket jeg saa meget mere ønsker, som jeg derved vilde faae Leilighed til at forrette Gudstjenesten i Kirken paa Sandøen, hvilket jeg ellers ikke kan, naar jeg bor paa Svanevik, da Veien fra Svanevik til Kirken er meget besværlig, og Kirken ligger 2 Mile fra Svanevik.

Saa fremt Deres Høivelbaarenhed skulde finde Betænkelighed ved at tillade mig at bosætte mig paa Sandøen, da skal jeg ærbødigst bede om Tilladelse til at bosætte mig paa Hasvik, som ligger 1 Mile fra Svanevik, og 3 Mile fra Storelv, og hvor Skolehuset er opført, og Skolelærerens Bolig indrettet. Det er dog min ærbødigste Bøn, at Deres Høivelbaarenhed vilde tillade mig at bosætte mig paa Sandøen, da jeg derved vilde faae Leilighed til at forrette Gudstjenesten i Kirken paa Sandøen, hvilket jeg ikke kan, naar jeg bor paa Hasvik, da Veien fra Hasvik til Kirken er meget besværlig, og Kirken ligger 2 Mile fra Hasvik.

Jeg har den Ære at være

Deres Høivelbaarenhed

ærbødigste tjenstvillige

Hans Hansen Tønder

Svanevik den 13de September 1799.

13/9 1799

Tagr for mig som de underdanigst Forsk, at erlige
dan Fyrste Fyldendyst, at dygtiggiøre [illegible] Sorier
og Flere paa bestandt Vilkaar maatte maadst derunder
skye. Jeg attraar Alt saa vaagt som, som vedkj-
ommer de Offenbare de vaarer dygtiggiørelse for paa Land
Synd for mig at eyde langt bort. Jeg indser mygt
vel, at Alt er en Naade og Gunstagelse i mi
for Jesu Skyld, at finde nogen Velbehag i mi
nderdanmk Troe Land; Hr. 99

Med last Eiesed til den fyldendyste Gunst som
for denskyldt inoder.

underdanigst

~~Kbhvn d. 15 Sept. 1799~~ P. J. C

Allerede ofte sagn vi saa Exiligaad at Vesuvius Sprøgle-
kanonen Vanligger og Skid i sit Jaw nu paa 7 Aar vatsomle
Skolelærer-Embede Gang i Byen, og sit glæder os, at vi mange
Jam gammelt Bekjendtskab til at Embedets Grad vi i denne Jam
Jagens Forhaandlinger, ligesom og saa Jamt mere af Ho
Forfold for Forsøgelsen Jam almindelig Agtelse og Yndest.
sit Tilbud herfor indbyder glæder os, om denne gode
Mand snart maatte kjøre Forsigtighed af sin Skid og sit
Forfold. Vi lage herfor idag i Embedsetning, saa sit Ønske
at anbefale vedkommende Regjering, idag just som vi
anden Gradsk for samme Sord nu Exiler eller Embeds-
ning for Jam, men som sit vi nu Jagt Ønsker, og Jam
saadan Mand at Jen sin unge Datter for sit Jomme mog
forbundet. Maatte sit bringe denne Fyldendyste Gjenvordighed
at opfylde Exiligaadens Regjering, vilde Os denne gl
og bemærkte mig Dyrlig og velbegavet Mand, samt Fad
mig Jomgaaende Forbindelse sit Jofforbindelse Bindrag til Landets
Sikkerhed. Gjerne forvaar vi vore Vørg ogsaa Exiligaadens

Kbhvn d. 13 Sept. 1799 underdanigst Helbek Sor

Allerunderdanigst

Pro Memoria

Vores hjerteligst ønskende og inderligst bønlige, at Hans Majestæt Kongen af Danmark, vor allernådigste Arve-Herre og Konge, allernådigst vilde befale, at Vor Kapellan-Plads ved Vor Kirke i Christiansted, som nu ved Hr. Pastor Hansens Afgang til Evigheden er bleven ledig, maatte blive os forundt, og Vi derved maatte blive befriede for den Vanskelighed, som Vi ellers ville have, at faae en Mand, der er os alle lige kjær, og som Vi alle lige agte og elske, til at forene sig med os i Kjærlighed og Fredelighed, og ikke faae en Mand, som Vi ikke kjende, og som maaskee ikke vilde passe sig for os, og som Vi ikke kjende, om han vilde passe sig for os, og som Vi ikke kjende, om han vilde passe sig for os, og som Vi ikke kjende, om han

Anno 1799. den 15de October mødte mig 2de underskrevne Ingvard Reed, Morten Espersen, og Peder Pedersen, alle 3de i Vestermarie Præstegaard for at optage Fjerdingsforretning over Lemmeth Præstegaards Bygninger og siden at anmelde de Brøstfældige feder, som i næste Aar skiøn ved skal fastsætte, og erklærede da:—

Nørlongvad, eller den vestre med dag mod, som skal omloggre Commun Toften, Gaden, Kjælden og Bagvognen, samt Skorstenen i sønderlig Stand. Den nordre, østre og søndre Longe ligeledes i sønderlig Stand.—

Denne Fjerdingsforretning, syne ni, omsorlangre, tilligemed Ed at overholde.—

Datum ut supra. Morten M.E. Espersen. Peder P.P. Pedersen.
Commanmand.

15/10 1799

Skiftegrafft!

Paa den Kiönnigs Forordning, som er Tagen paa Frosta i Gaarden i Osterdegn den 25de September 1799.

Da saae vi de Underskrevne Mend, tagne Frosta Gaarden i Betragtning, saaledes som følger: —

Paa Øster Langen, hand vi ikke saa meget Brøstfældig, med som vi Mindes dannet, end at Østre Ænden med Opgangen til Dalen, skulde nye omarbeides, — og ommeldte Dalen Helder Tag, at være Brøstfældig, paa den Vestre Side Nordre Ende Østre Langs Taget Fuldkr, ikke var brøstfældig, altsaa bør den nye forfærdiges. —

Den Søndre Langs, samtlige Tagets, at være Brøstfældig ommeldte, — da Eieren med nogen Tegl til Forn ikke at undgaae at Nyt Tag skjønne til paa samme Langs, paa at den Dalen, det ligger saaledes, — da den Vestre oftest samme Langs Dunk med saadan, Mue for mindske Omkostningen saadanne Tegl, blev det bedst, at den blev anbragt alle 9i. — Paa den Vestre Langs, samtlige Tagstenen tiel, skjønnes, at være brøstfældige, skulde vi saaledes som lagt i Øjesyn ogsaa forlanget. — og mend: Eier dem beholde, Naar forlanger. —

Kiøsterdegnen den 25de Septbr. Marcus Marcussen

1799. Commandeur Jens Bosch

Aar 1799 d 27 de September var vi under
tegnede vidner i Kjøbstadgaard som ad
behørigt foreskrevet Ceremoniel, som da
fandtes passende som følger:
Den ældste Sønner i alle Maader som
ligelig.
Den Yngste ved gaven, som dog ikke Præ-
den Arbeu eigentlig fuldkommen god- og
den vorden kan gives, Ofte, Vinduer
Døren, Vognhuus og mere dertil i Mindelighed
Stand, gjælder vi med mere ord, end
forlanges, Ei at binde.

Peder Olsøen Per Nielsen

Ceremoniel
for Kjøbstadgaard d 27 de September 1799

Overværede med Forretningen var
Chrst. Hansen

Anno 1799, den 27de Septbr. vare vi underskrevne
tilstede ved Forretningen af
Lands-Fogden S: S: over Throm Sogne at besigtige
Hvad Brøst paa bemeldte Fæstegaarde kunde maatte
være ved nedenmeldte Gaard nødvendig at
repareres:

1: Paa Nørre Enge eller Store Engen befandtes
de gamle Dage paa Voldene, og de Gaa Norre, som fore-
ere aar nam opsatte til Reparation, at som
ogsaa. Ellers befandtes Bindene, Huen og
Lofter, Dørre, Vinduer, Bagstue og Kielder
i forsvarlig Stand.

2. Paa den østre Enge kunde 5a 6 Gamle Dage at
bruge derbe.

3. Den Østre Enge, Hvorpaa Siden i Nor var tagt
6 Gamle nye Dage, befandtes i forsvarlig Stand

4. Den Vester Enge og Gaa ved forsvarlig Stand.
Givet vi under vore Hænder Ovenskrevne og sidde,
naar forlanges, med Eed bekræfte.
Østre Landfogedgaard d. 11. S.

Peder Hansen Ole Jensen
Enemo Mand.

Overskrift af Land-Skrivers N. N. Hr. Christian Franse, hans Medhjælpere, nemlig Peder Thorsen fra Gaarden Østrumaaen Sogn, og Andreas Andersen, Einumaaen af samme Sogn, d. 28de Septbr. 1799, i Østrumaaen Fjeldlegaard, for at skiønne Veien Bygning, som var nogen ophørt; da den formeie Fuldmægtig anmeldte i Grund afbrændt var d. 8de August. — Dannes om af Dagen Fjeldmeiergaarde, nemmere Kirken, Kongsvik Præstegaard nu, nemmere Kirken, Kongsvik Præstegaard nu, nemmere Kirken, Kongsvik Præstegaard nu

I Ommandar Længe, 20 Fag, 11 Alen bred, gaar Ommandar
ad Fredhammer Sand Syd-Øst, og mødes Fjeld
Eng og Myrbund, Staar-Eng og Lave Bøgge-Skov Gaa
Sønder og Øster, saa Skov-Løft over 2 Fagand Vind
dane, indad Ret til Ommandar-Folkmund Hjørne. Da ud
reise Fag over til Skov og Ager-Hjørne. —

4 Ommandar Længe, 18 Fag, som ille er Vidner med ogsaa
ad Sand Fag Ommandar, indad ved Fjeld Kjøs-Skov
og Myr. —

Saaledes ligge Skov og Mark for Ommandar Præstegaard, forsikret med
Aar og Skov-Skjøde. Ligeledes er bygget Præstegaard
til Ommandar Præstegaard. ——

Ostaavemaaler Jacob Pedersen Dal. ad Hjuse.

Peder Thorsen Andreas Andreasen

Aaret 1709 den 26de September - mente - mig Underskrevne Provst, Christen Andersen Sammesteds, og Ole Olsen - nemnemands paa Hjortegaard for ret bekiendte Jens Pedersen, og fandt den saaledes. -

Den Første

Sammen og enige i Skiellig Maade, Taxten, efter som forrige ogsaa, vaar ligesaa - Item Jensen, Storgaarden og Skiellet ret beregnet - Jens Madsen Huusmand i Vang, som forrige Taxt blifver, saa det Stræk, Gyselsk Kroestad, Sammesteds ved Aaen, ugemelig Ingiærdes paa Gaarden, og Omkringliggende Skoug, Skuligheder, Sammesteds, saa ret og Taxten Rigtig, som den staaer.

Den Anden Taxt.

Gaar saaledes Item Skiellet som reent ogsaa - og gik mellem ugetræer.

Den Tredie Taxt

Med i Skiellet og Skiæl - som sagt, mere - med mine reent Sammen og Skiæl, som den Vang ogsaa reent. - ogsaa ret forsvarligt. -

Den Fierde Taxt

Ingiærdes ret Skiønt Brøstfældig, og beregnet Item Vang reent Taxt. -

Maatte med Forsæt mig saa Skiønne og Taxten ret, som mig ikke forlangede mere Penge for Umagen. -

Saa Forretningen skeed den 27de Septb. 1709.

Ole Olsen

Sætter mit Signet

Christen Andersen Provst

Frantz

Undertegnede Sorenskriver Dahl – samt nu beskikkede Lensmænd Rasmus Hansen Schøll og Peder Magnussen Lensmandsmøde, begyndtes paa Bøels Prestegaard, ved de sidstnævnte Lensmænd, og fortsattes.

Ole Langvik

i Mandtallet for Indrulning nu igjen Mønstring, sagt og gjort i 2den Dag indskikkede til Mønstringen – i øvrigt i egen Person – Ole Larsen Vik, Jørgen Larsen Sagstad, Gulne, Engelsrud, Fiellaas og de andre Mønstringspligtige forsvarlige.

Ole Larsen Langvik

i sin troskyldige Velfærd – samt hans tilstedeværende Lensmænd i Overværelse med Sorenskriveren i Retsmødet til Kongens Tarv, mødte, mønstrede og godtfandtes af Mønstringen mandt for Mandtal og Sedler.

Jacob Langvik.

som i Mandtallet opført og mødte.

Anders Langvik

for sværlig, med mangler mandt til Mønstring, som i Mandtallet ved Navn opført troskyldig, Ingelv Knudsen Sagstad, som paa Mønstringen blev refuseret, mandt til at blive i Mandtallet.

Hvilken Sidste Forretning nu, ved forbemeldte, mens Tid var, blev endt.

Bøels Prestegaard den 1ste October 1799.

R. H. Schøll. Peder Magnussen
Lensmænd

9

Den 2den October 1799 vare Vi undertegnede Mænd
Lensmænd i Skodsborg, samt Gjæve samme, og fandt Vi dem
Vor ved nøjagtig Efterlysning i følgende Stand:

1 Dam Vesten
2 Østens og
3 Nordre Longden samt forhenværende Dammerværk, dagen
Vogge Dam og andre Indretninger vare ordentlig mde,
opholdte.
4 Den Longden vare vedmodige med Holdt med dagen Vogge,
Dam; Omliggende Østen Skovlongden, Skovrud
af 7 Stk. samt den øvrige Longe, nyt god. Den
vedmodige Dele i Skovlongden, som, Kolle Lagerne,
Dam, Mindre, Gulv, Loftet m. i Huset til Ved,
ligeledes og god Bygder Stand og skarpter med Gjæ,
linder, nyvallagelse. — Dam forordning m. Vi, om
forlanges, Landmilige Afstedje.

Skovdyrstegaard Datum Ut supra. P. Hansen. Lars Rasmussen
Gammand

Anno 1799. 30 October indfandt vi os Joseph Hald og Herluf
Schow Zimmermand uddrev Justen Dagjord i Hr Landmaalerforrettes
Overværelse for at tage det anordnede Syn over Fuldmægtigerne
i Hrdsretterne, Hvem vi forrettede, som følger: Skiftevidnerne
udtog Hjemmel i forbemeldte Hand, omvandrede Skiftets Eje,
som Eiere paa Vandre Vide, Ligevel og de Gadevendige, Offer,
Gulve, Vinduer, Dør, Kakkelovne vare i Enighed
Hand, de andre Skiftevidner fore forbemeldte Eiendom
og Zimmer og vare i Enighed forbemeldte Hand; Hvorefter
vi, ere forlangte, vare paa den Taxerede.

Herregaarden 31 October 1799.

Joseph Hald. Herluf Schow Zimmermand
vor egne Hand

Anno 1799, d: 31te October, indfandt mig undertegnede
undr Mandsm, Jörgen Hansen Lämmermand,
og Mads Jensen, Inggr Borgere i Aakirkeby,
i Aakier Skrivestue, for ofter Foranstaltning
Hans Almindelig, i Landstrandstues Amter,
meldt, at Laugen ligger øster Lunde Skov
Skovvogns Lejgninger, hvor vi forfandt
det forholdes: 1:/ den vestre Laugs mur
og inden Dræft. 2:/ den østre Laugs
Dræftholdig i Kommunbygningen, som for
mindelst Mangel af Laugsalen ikke kan
til forvarsel Rum i Landstuen. 3:/ den
Nordre Laugs mur og Tag, Lämmer og
Bygning i Forsvarlig Stand. 4:/ Hver
Laugsen Landsm i Forsvarlig Stand, mod
Lofter, Vinduer og Dörre, allarm ock
nu Gavl, som skal under Reparation,
Landsm ovaben for nu Dag. Hvilket
vi, vurore Forlovnes, mod Ed kan
bekræfte.

Datum ut supra
Aakier Skrivestue
d: 1799.

Jörgen Hansen.
Mads Jensen.

Aar 1799 d 16 Oct. vare mig underskrevne Peder
Peder Olsen Gaardmand og Anders Madsen
Lommermand, for Rette Hr Rigs Caroline Grefe,
gaard, som ifølge Hr Amtmand Qvindahls Skrivelse
til Sognefogden af dato 13 ds skal have
gaar, og efterkommen den derudi givne Ordre,
samme ved Lodtrækning Qvantum Skovdrift,
og Fasandrift Qvantum Tiesband paaført.
1) Den Ordre at rette Vedkommende Tingsvidne
Sognefogden anlangt, saa tilligemed Hans Kiendelse
paa Gaarden Lunde, Vagtmester Thomsen
Skovridt Hr Amtmand Qvindahls Skrivelse
vidne i Sammes Navn.
2-3) Efterladenskaben af den afdøde indbefatter, alt
hvad den Afdøde Enke
4) Naar den mandom Tingsvidne Vedkommende
Skiønnes Vurdering Vurderingen til Dato
Side anført Tid, naar Forretningen
indbefatter Tingsvidnet Vurderingen
ikke allene, men Vedkommende
Vurderingsmænd i deres Navne
Tiendebetalingen, saa lidet som
Skiønnes Vurderingsmænd, saa lidet
Tiendebetalingen, saa lidet som
Peder Olsen

Anders Mortensen

Anno 1799 d. 22de October vare vi undertegnede Anders Andersen Kiære, og Peder Hansen Lund, efter S. P. Hr. Provst Jonses anmodning, tilstede i Kjekier Præstegaard, for at optage en Fiins Forretning, emm Gaardens Bygninger, om nogen Brøstfældighed eller ikke? Ved samme Taxt Forretnings, og er da saadan tilstand, som følger,

1 Een Sønder Longde, med en dertil opbygget Vaaning Longde, til Stuehuus indrettet, befinder vore nogle Huller, med nødig Lag at forbedres, men ellers Vaaningen, Sønder, med Lemmer og alt øvrigt Lag samt Vægge Tagt, Gulv, Dører, Vinduer, Kakkelovne, Vægge Ovne og Kioken, i god og forsvarlig Stand.

2 Een Øster Longde befinder paa den ene Side, at repareres paa Lægten, men er ellers i ordentlig gott Lemmer, og paa begge Sider, med nogle gott Lag forsynet.

3 Een Øvrige 2de Longder, med en liden Longde i Gaarden, vare for det meeste, alle med gott Lag forsynede, og ellers Fiins de til Brug i en forsvarlig Stand.

Denne Fiins Forretning, vare vi, om forlanges, villige, med Ed at bekræfte.

Anders A. Kiær — Peder Hansen Lund
Som Skrivemand —

22/10 1799

Anno 1799 d 23 Oct var Hr Underfogden
Povel Jörgensen, og Lensmand Hans Jörgen
=sen tilstede. Sst Clemmens Fogedgaard, for at
Fogedstedet kunne dyrkes, og i saa Fald
Grundene af berørte Fogedgaards Bygnin
=ger, og øvrige saavel Øre Feldsgodset, som
Fæstehuset Vartegnes nødtørftige ad stand
sat, og anmerket Hr følgende. —
1 Hoved Bygning med Lagen og Lemmer, forsvar
lig Vand tillige med Skindømje af Lofter, Gulve, Døre
2 Mad Lagen som i nedenstaaende Fogedhus og Brig
=gerhus i alle Lade med og Lemmer, samt
Skorsten, Kiøkken og Bagerovn i forsvarlig Stand
3 Sønder Lade Lagen med Lemmer i forsvarlig,
men Reparation den sønderste Skal af nye
om Lagges, uden for den som var brugbar
4 Østre Lade Lagen Lemmer med ligeledes, men med af
Lagstykkerne den Vestre Side var Feldig
5 Nye Vest Gaard Lagen som var bedækket i Lag og Lemmer
igjen Stand
6 Nye Øster Gaard Lagen var meget god og uden
nye Lag og Lemmer —
Denne Hr Forretning var Hr tilligemed til med
Fæstebønderne, naar Skovene forlanges
Clemmens Hgd at Vise —

Hans Jörgensen Povl Jörgensen
Lensmand

Overværende (som) Forretningen var
Frants

23/10 1799

Allerunderdanigst Indberetning
vedkommende Politiforretninger i
Aar 1799 afgaaet med Skibet Prinds Christian
= norrigske Skipper Ole Olsen Juel til Bergen
for Kongelig Kommerce Collegium, som indeholder
Indbyrdes Klager af Skibsrederen Peter Hejendorff
= Jacob Brinch af Bergen contra Skibet selv —

Da forefaldt Forskjellige vore Byrer, og Grad
vore Skibsfolk under Skibsmandskabets Forhold
= under Reisen, hvilke alle i Skibsrullen, der
ved Skibets Hjemkomst af Skibsrederen med
Skibsrullen Klage af og Vidnesbyrd under an-
= dragt Justitz

Allerunderdanigst Indberetning om Ordre
Sin Excellence og Ridder af Dannebrog
modtaget Skrivelse fra Justitz Expedi-
tionen af 19de Februar d. A. hvorved
= recipieres Kongelig Bergenske Stiftsbefalings
Lieutenant Skrivelse med Anmodning om,
at Jens Sørensen Vestbye maatte blive
bygmestre Mand for Skibet Prinds Christian
Sig nærmere at undersøge Skibets Tilstand med-
lage Vrag bestandig Svar — Sr Winslow mig
for at gaae til Kiøbenhavn, og gik somodrer
Brandal ikke vorder tilbage igjen — Endelig gaa
Visitats Dagen i Nøs Dagen d. 26de Septbr. blev
jeg med Sr Winslow, Bygmestre Jens Sørensen
af Byens Skjønsmænd Sr Skrivelse, og Grad
Svar jeg om saa Vidt muligt kunne, naar
Visitats Dagen nærmede Politi Kiender —

Ved Kiendelsen som Commissarius Jeg
Selv var, af Sr Lieutenant Skrivelse, af Byens
Foged Sr Wessel som Vorder pligtede af de an-
Skyldede, og forevarede Vrag med Skibsmandskab

30/10 1799

Pro Memoria!

Adelen Velædle Dygtig Hr
Knoph Franzen

Hidtil siden 30 September blev de undertegnede
de Eldstagne Tjenninge[r] meng fornedt og Exam[in]ered
vorent de Sagen Ingen Kiendt at vidløftig
Document for Dennes gjörde vanskeliggiør Bi
Skop Balle at forfatte for nu dend Kiendse
saa i Sulsker Sagn angaaende nu Exam[in]ation
for nu nøiagtig Regn[in]g Dennes Sagens
Knoph Vare giør sig nøiere til gode til med dem
det Gaar saa blev til gienst[aar] at med för
ste Skillish de gi gienst[aar] Dennes Beskrivning der
om mon Vare Eder Knoph Fred Kiende de ikke

Sulsker Sagn d 12 Octob 1799

Skr. Th Juc Sorterup

Høyædle Pro Memoria!

Den høyædle tilliid, de undertegnede, har saavel, ei mere Højvorrordigheds Ønskelige understøttelse, efter deres ydmygste Bøn og Begiering, af dato 25de August f. a: med de dertil fulde Legitimationer, for deres andragende: gav os dette sund underlig sammenes Lejlighed, ogsaa os nær= mere rettet til deres Højvorrordighed gav ønskelig, uden os maae klemme Bønskrift eller ærke; formaade os at deres andragende skal mundtlig, ikke at komme Dem til Høyde! Imidlertid gav Liden skorn os Vorgelig og lang; Men deres Sønn og Velvillighed veron, tillader os ikke at lade længer dværen „ligen os. Os ydmygeligen Bøder Dem at sende os, og ikke forlade os, i deres skarpe Kost, da forunder, Du vor Mand os Dets Kald Gjennem os lil! Kiære Fader, Gjør os ikke saa gallen, at gav ord tilbagnes: os til nu ønskelig Bønlighed „r, og sende os i deres skarne høyæ velbagelige Selskab.—

Høyædle Dage d. 9de Dag 1799.

ydmygst
at bede
C. Bøggild.

Paul Krüse
Hans Münch
Jacob Libe
Anders Jørgensen
Ebbe Andersen
F. Christopher
Mads Christoph.

Examineret i mit Kjøn d. 13 Sept. 1799
Balle

Dele
Deres Højvorrordighed Hr Doctor,
„Nicolai Edinger Balle.—

=lagn rabelen ovanbefallen Embetsmyndighet i Sten-
=ås, och afsändagen dervarifrån Skrifvelse och Ans-
=varan om Flutning, som dertill höjdmyndighet
alfvigfar vidare, hvarefter gjorde, och som man
=sker kunde blifvande Ordning för Framtiden.

Kongl. Majts Nådige Befallning

Kongl. Majts Nådige Befallning
Kongl. Majts Nådige Befallning

Bornholms

Høy Velbaarne og Høyærværdige
Herr Biskop Balle!

Jeg skal ydmygst anbefale Deres Høyærværdighed
ædle Dr. 100 Rbdr. ung Laante af Dem. Naar blive
skaanet for Tab af ung Laante Dem!
og alle saa at Gud vil Deres mætte Livs Lue
Troes Herr ogsaa vorde!
Min Høyærbare
Biskop, Jeg Bønfalder, og skylder Enhver Dem Lie
Herskabs Ydmyge om 3 Maaneder efter min
Hjemgivelse Visse. men Aarsagen vi Maaer,
Hvor Balle Sobey Konradz Herredsrend Høyerlaa
Lie Brendstrup, i Fyn, Som Lil mig D. 12de
September. og Jeppe Brodtrup med min Ældste
Datter i mit Hus D. 20 September, af Byen Hvor
Hvor Landt D. 12 October. Som gaves mig 200 Rbdr.
Lil at sætte i Enker Kasse Hvor min Datter. Hvi
af sin egen magt. Bønder Jord ikke giver Dt.
Dtr vi aarsagen hver Hvor jeg Ønsker Ydmygst
at maatte Hvornaar Dr 100 Rbdr. Hos Deres Høy-
ærværdighed. Jeg at være.
Med Højeste
Høyagtelse Hvilken Jeg Deres Høyærværdighed
Ydmygste
Liverer
Aarhuus d. 4de November
1799.
Hans Jørgen Hansen

Kbh. d. 20 Febr. 1846

D.

C. M.

Skaffer mig talrige, fuldelig, billigmæd
vornemmelig saa fuldstændige alle fornødenheder
giør mig ret tie pligt, at nemme mine nær-
mere gjennemt, med ellers i sine affairer, saa-
vidt angaar min egen Caye, saa gy dag ikke behøver
mig til at bruge mig af ik Middel, saa-
vidt mine Midler og Omstændigheder
forbinder til nødvendige Mellemregninger,
men at skrive mig tilbage, i Overensstemmelse
om dette Middels vedtagne Beskaffenhed,
til optegne skal gjennem Dage, at ik kan
snarest gjennem Dage, at ik kan
gjøre ik med dine videre Mynt-Obligationer
af 1ste Juli d. A. Kommer mig tilgode,
naar forbaar ubetalte til næste Juli Termin-
fuldkommen maae gy forskille tie dem bestyrige
Overbringer, om Vedkommende ikke i de fald
skulle, at omhyttig Obligationer skal udstedes,
da gy i øvrigt allerede vendes tie den videre med
fast at sie gjem for Kapitalen. —
+ med Hensyn til muligt Forskjel.

Vale.

V. S. Hr. Etatsr. Balle
i Kiøbenhavn.

Herved tillader jeg mig den underdanigste Anmodning, at tilskynde Deres Højvelbaarenhed til at anmode Obligationen til Justitz-Cassen om Udbetalingen for mit Fundats i Sammenhold med min Hustrue, Marie Møller, Forsegling for jeg indsendte den vedlagte Pantebrevs Obligation under Dennes Dato, som Obligationen er udstedt. Jeg forsikrer allerede med Deres Højvelbaarenhed gode Omsorg for Policien mig tilstillet Sagsmand Hr. Etatsr. — Kiøbenhavn d 13 Nov. 1799.

underdanigst
Ørsted

Underdanigst

pro memoria.

Vnderskrevne tillader sig allerunderdanigst at andrage Deres Excellence, at de ved Deres Ministerial Departement maatte behage at give Ordre til, at der maatte blive udbetalt undertegnede af Deres Excellence allernaadigst tilstaaede Gage, som Capellan ved Slottet, saavel som Gage for Vedligeholdelsen af Capellet, som sidstnævnte ogsaa allernaadigst er tilstaaet undertegnede, saasnart Deres Excellence maatte finde for godt at give Ordre til Udbetalingen af samme.

Rosenborg d. 15de Nov. 1799 Christian Frantz

Hr. Etatsraad Dr. Phil. Falck

Høyædle og Høyærværdigste

Hr Biskop!

Vores Høyædle Høyærværdigheds ærbødigst
indgaaede behagelige Døbs-Attest for Herman Hansen
Soede Overfinder, bekom jeg Tirsdagen d. 15de dennes
imm om Eftermiddagen Gidsele Jørgens Datter, Land
mandens Død- eller Døbs Attest vidkommende, da Hun
i Clemenstorpe, hvorfra Hun blev gifft
og kom til Ronne, hvorfra Hun igjen siden
atter vogtede Fædrenefolk, hvorfra Hun maae, Gjen-
stridende til Skjæbnen. Omeldte Herman
Hansen Soede forlangte vist Skoatt Døbattest
af mig i Pontoppidans, men omendskiønt jeg
lesde Forordningen for Aar d. 14de Dec. 1775
som udtrykkeligen paalegger Præsten, at vogte
dem attest om Forvandtskabet, med Bekjendelse,
at saadan skal ikke følges dem, saa dagallignme
Cod kan mig, ogsaa saa dagen derefter Skrivelsen,
men lidt til Ruder, at jeg skulde mig til
omeldte Forordning. Jeg vilden
allerundergiørligst ønske, at slige anfæg-
ninger, aldrig maatte blive brugelige.
Med største Høyagtelse, og ungmer Embedsbrøder
forbliver jeg vores Høyædle Høyærværdigheds
ærbødigste Tiener

Skjærkestæd
d. 14de October 1799

Peder Sommer

Velærværdige Sommer ombedes at sørge for
Godskyldsforsørgelse for Enken, saadanes Børns
Fædrenearvelod, saadan Jørgen sin Død, og
omtvistende Sager, og skrive os forbigaaende
videre i denne Anledning, hvilken Ordre vi

[illegible]

Undkommende Prost, som altid vidste saa vel Gejstl
al ofgiv som nødtørftig Attest, og med Eqvanim
saa mig kiende nødtørftig, da
jeg paa den Anledning alene skal skrive nedenfor skrevne
ene faa Dage af skylde lil Nidensaa, i anledning
Communionen til at gribe Gienstand vorende

vnderdanigst Transe

Rønne d 13de Novbr 1799.

Efter endnu Gidsele Jørgens daa Mors Begiering
Efil mig, er hun født i Clemensker Sogn, hendes
Fadres Navn var Jørgen Svendsen og
efter hin Forening, gaaede hun ni Gifte. Hendes
Alder 35 aar. Gifteatt saavel hendes Mand

Nyeskierskegd d 14de Novembr 1799 Sommer

Allerunderdanigst
Forsegelse!

Da Provsten, som Tilsynet over Landets, ligesom
saa ogsaa Provstefar, saavelsom Præsters
Lovs Rigtige Protocoller, og attestere
Dessignationernes Rigtighed for afgivne
unge Pupill Contoirer, Hvorudover
maa da forbie antrovne Skiftethol-
delses mangfoldige Qvalifi-
cerede? Maae man relere til Kobar-
stæv gions Art- vedrørende dette Skrivtøjs
Ihr- og Fri Imthaandsen, ikkun be-
gyndelig Ihr ved det aarlige Visita-
tions Regnskab, som skeer allerunderdanigst Reb?

Rönne d 17 Novbr 1769 Christian Frantz

Underdanigst Forestilling!

Ærbødigst bør jeg herved forestille Deres Høivelbaarenhed, at Sogne-Præsten for Kjøge Landsogn, Hr. Provst Hjorth, har ved Skrivelse af 31 Januar d. A. til mig andragt, at han, som Sognepræst, ikke er i Stand til at betale den Afgift af Kirkens Indkomster, som ifølge Deres Høivelbaarenheds Skrivelse af 31 Januar 1797 er paalagt Sognepræsterne i Kjøge Provsti, og at han derfor ønskede at blive fritaget for samme Afgift. Da jeg nu ikke har Noget at erindre imod Hr. Hjorths Andragende, saa tillader jeg mig ærbødigst at indstille, at Deres Høivelbaarenhed vil behage at bevirke, at Hr. Hjorth bliver fritaget for at betale den ham paalagte Afgift af Kirkens Indkomster.

Ærbødigst bør jeg ligeledes at andrage om, at Deres Høivelbaarenhed vil behage at bevirke, at Hr. Hjorth bliver fritaget for at betale Afgift af Kirkens Indkomster, saalænge han er Sognepræst for Kjøge Landsogn, da det ikke er hans Skyld, at han ikke er i Stand til at betale Afgiften.

Ærbødigst bør jeg ligeledes at andrage om, at Deres Høivelbaarenhed vil behage at bevirke, at Hr. Hjorth bliver fritaget for at betale den ham paalagte Afgift af Kirkens Indkomster, saalænge han er Sognepræst for Kjøge Landsogn, da det ikke er hans Skyld, at han ikke er i Stand til at betale Afgiften.

19/11 1799

Kirkeministerium indgaaende Skrivelse af
som omhandler Degn og Skolemesterbestillingen
i Degnestillingen i Sandeherred; samt Kopier af Provstens
Indberetning, aldeles samt de indgaaede
Attester; hvorefter Landet har raadført
sig med de allerede ovenfor Stad, og Sandefjord
Præstegjeld, samt ogsaa alle de øvrige Communer
i Provstiet, med Undtagelse af Tjøme
Kommune, med Hensyn til Degnestillingens
Nødvendighed i Aaret 1786, da Landet begjærede Degnen
Tjøme
Tjøme
Tjøme

Skrivelse. Allerhøimægtigste Forsørgelse:

1) Hvem kommer først forlangende Præste-attest til at antage Børn naar og paa hvad tid det falder sig end? Da Børnene kun kan døbes tvende Gange tilsammen, nemlig: den 1ste maij, og den 1ste Novbr.?

2) Hvem Landmand, som sig præsterlig Kundskab kan gøre til at døbe nye Børn og døbe tid, saasom til Paaske og Michaelis, eller den ganske Dag, nu da den gamle tid er ophævet med en Kongelig allernaadigst Forordning, og en anden Døbe og Døbe-tid er allernaadigst indført?

3) Naar en kommer først Gang for Præst sin Børnepræste attest og Skudsmaal, og gaar derpaa videre til at antage Børn: Hvad da den Præst, i hvis Børn sin nu indtræder, da kan fordre til at vide sig Skudsmaal og Kundskab? eller hvor sin gode Dag og dygtig den første nogen tid? og, hvor lang? Hvem den Præst kan fordre til at vide sig, da bliver følgen dersaf: at en ligtig Præst, der kun allene har sit nødtørftige Fornødenhed: jeg skjønner ingen, men nødtørftig Ole Børn, som omtales i Sam. 2, 36.) gjøre sig fuldelig til at nyttede gjøre af at antage Børn i sit, forat forhindre noget ved dersom videre ægteskab, i for naar Mand har nogen Børnekundskab med sig gaaer i det fremmede Børn.

Tydskrivning:

Hr Pastor Melbye har ladet lyse for sit ægteskab i Clemens
Sogn med Pigen Else Cathrine Claus Datter og Widow,
som selv kom, at hand har erklæret sin Forlovede, og agter
at vie sin til ægteskab i sit Sogn. Med Lysningen vedkommende
Hand allaa Pigen at vorne af Clemenskier: Men Forordningen
Hand Hand da vor Kundtligt til at vie Hende i Buchholt, imod
Loves 2 Bogs 8de Cap. 5 Art. C. saadant Forhold Klerke
ne uvedkommelig Lærstrigt. og skal der nogit forraabage worden
og Forvisning, da ei vre saadant gjort vidt.

allerydmygst

Clemens Præstegaard
den 17 Octbr. 1799.

Thorsøe

Copie

S. T. Hr Provst Transe.

P. M.

Sogneprosten til Clemenstrup Hr Koefoed forkynder herved, at ungkarl Jørgen Else Cathrine Claus Sattrup til Studsmaal, som Hans, afsavnet nu er forladt sin Livsstilling for sin forrige Husbond Peder Pedersen paa Engaard i Omegns Sogn den 21 September sidstleden, i omtrent Tvivl om Navn og Anordningernes Rette forlangt af Gaardmand Jørgen Pedersen sidstnævnte Dag til sin Moder i Kulhuse Sogn, hvorfra han skulde drage mod Vest Koefoed Provstegn at forlange Studsmaal, men Hand afslog det alter. Han har sig desforuden sagt, ved Sognets Kirkestrøm Strømninge endvidere at forlange Studsmaal, men forgiæves, Hand vilde ikke, men svarede som Foranstaltningen viser. Han saaledes fornemmer, at Jørgen Jørgensen har klaget sig for mig med Begiæring, at forskaffe ham det til sin Ret, samt at foranledige omkostninger erstattede, som skulle hans Koefoeds Provstegn Forfoed har foranlediget. Hvilket at gøre Forretning af Stand og Arbeidsmaal fra sin Husbonde, vil Undertegnede af Lett. Pd. erfare, og hvis mig sig ikke skyldig i nogen Forbrydelse, som kunde Overtrædelse, for de skal Hand gjentagne Gange. at jeg Herved indlade mig i Korrespondence med Hr Koefoed, som jeg formener at være unødig Tidsspilde; jeg finder mig altså foranlediget at andrage sagen for Hr. Provsten, for hvem Hr Koefoed i det Fald paa Politikammeret Jørgensen har skudt sig, med Overdragelse, at Undertegnede vilde paalægge omtalte Hr Koefoed, at give Jørgen Else Cathrine

Clausdatter det forlangte Skudsmaal under den Dato,
som Hun forbi begjærede det af Dem, og dersom nogle Be-
hinder den ved Hendes Lovstridige forsøgte forsvarsgrunde Be-
stridninger imod Dem. – Hvilket alt anbefaler
jeg Deres velvillige Overbærenhed, saa det at blive Hen-
den vedkommende Bispedømme, saa det at blive Hen-
nes velvillige Overbærenhed og Gunstbevisning med Lovlig-
hed Deres Ønske. Hvilke Ønsker jeg mig saa
meget mere bekræftet, som jeg med Sandhed
kan attestere, at Undertegnede
attraa at tilvendelse mine Lovlige Gunstbevisninger
for bestemt Hensigt til Dem paadende Lovstridige Hand-
ling. Hvi undertegnede Sogn har forlovet med en
Ungkarl i Ruthsker Sogn, navnlig Hans Bendixen,
med Hvem Han forhenværende Kjøbt og Gods har, og om kort Tid
vilde holde Bryllup: Dette tjente Her Rolfsted foranlediget, og troede at Undertegnede skulde af sin
Velvillen med at forfølge Hendes Skudsmaal. Her Provsten
vilde ikke vise Hindring i mindste, saalænge Forestillinger og
Overtalelser ikke afstedkom, hvilke Provindmesteren og Sog-
nefogden imod den fattige almue og andre vedkommende
Skulde forvende, naar Sagen igjennem Skyen med
Alle Lovlige og mest mulige Omhyggelighed blev efterfulgt
skulde tilfinde og overtroede.–

Ærbødigst

Hasle d: 4de October 1799. Melbye

mig tilhandkommet d: 9.

Transe.

Naar den undertegnede flyer under mig
sin Fuldmægtig kommer ved Dem, skal jeg
paategne den. Clemens Provstegaard d: 17
October 1799.

Rolfsted.

Höjedle, Höjærværdige og Höjlærde

Herr Biskop og Doctor Balle!

Fru Ankegreve Castells Forbønner mig, som var den første af alle Klager, hvilken jeg nødes til at antage for Deres Höjærværdighed. Den var denne: Fru Sinnerup Hegn af mit Sogn forlod sin sidste Gang 21 Sept. d. a.; dog med sin Husbonde Consens. Hun forlangte derpaa strax min attest om sin altfrigang og demission + da jeg nu var underrettet om, at Hun forlod sin tjeneste i urette tid, for at kunde lade sig vie i ægteskab af Hr. Sognepræsten Herr Melbye i Ruthsker; og en Gaard Datter af mit Sogn kort tilforn havde tilegnet sig sin Daad af mig i selskab ajourført, Hun ogsaa strax blev antagen og vandt af Herr Melbye: ungtaarn, jeg kunde formue, endskjøndt den i Forordningen af 25 marts 1791 for tjenende Folk anbefalede 8 Dages eller længere Tid udfaldt, som nu den sidste Folk anbefalede 8 Dages eller længere Tid udfaldt, som nu den i 4te Nov. Hun forlod sin Tjeneste, uden vilde forbinde sig til Tilbliv, da Sagen var Hun en vanskuende og en foldig tjenestepige, af Hun Lov kun jeg brugede at skjænke mig, for at afvinge mig alters gange Skjæl, eller Spar. jeg forbeholdt mig at svare paa det Sted, som jeg var pligtig at svare, og maatte for Hr. Provsten + jeg kort Dages mig og skriftlig om Hun ubetydelige Sag for Herr Provst Tranæ, saa nær min Husbonde Forretninger kunde give mig Tid dertil. Men da Foged Herr Melbye allerede var ret vred paa mig og nogaarende klager over mig, tiltog min Hun Tilbagen. Copie af Hun Herr Melbyes Klage følger vedlagt A. Hvoraf Deres Höjærværdighed kan erfare Sagens Beskaffenhed. Hvad Hun havde mod mig bragt for nærværende og ubegrundede Pressioner. jeg tror ikke at Hun fortjente saadan Tiltale, som Hun der i Klagen at give mig, Ærken ord mit Forhold mod Hun, allerede gen anden. Corpus Juris Boges 8de Capit. 5te art. For vorent min Regel at gaa ofte i den Fald, ligesom den ogsaa Tilfælde for vorent at Sagen

for mein Herrn Kirchen Provst. Provsten er Herr Melbye i Ribe
tilkommen; Men troer at naar Hand kom Hand faar mine tiegørelse
at tilkiende hvn er altingaugs Skyld af mig, saa er Hand strag kordig
at vinde hvn Dagen ivorfor, ja, om det var sammen Dag; ligesom Hand og
allerede Skal gjort Ende omkring Pigetraaden med en nøgtern
i Ruthsker, hvorom vitterligt at Hand Forgiæves ofrede at ligge til ofte
Skal for hvn i Clemenskirken og allerede er Skrid to gange. jeg tvivler
at hvn tilkjende mig manuigsen, endskjønt Skjelen 1ste November
da Hun Gav Hvint for i fjor aar, ligesom Hun Forsøgte er Fod og Dod
for. jeg kom ikke, Formedte Hun Pigen Skulde Skrive mange Ord,
uvornt vidste af mig, uden af Herr Melbye. jeg Lader mig gjerne
manuigsen end Hvad tusom gavdillig vil gjøre mig for mit Fra-
Skud Forretninger; og jeg tvivler nøie, at Herr Melbye Fortager
saa meget af Hvidre Fold for sin Forretninger, som det aldrig
Forskiller mig ind at tage. Gav jeg pecieret ind at indskrænke hvn
hvn til at mindre Pigen hvn Forlangte altingaugs Hvidre, da
vinder Kaster jeg mig min vorige Herr Biskoppes Decision, ja,
vel og vrøvler. Men da maae jeg og gjøre mig hvn vitterlig
Pigen, at meget vilde nogle mene om Herr Melbye i Sammenhæng
vin. Hun Pige fra Ruthsker kom til mig for nogle aar siden med
hvn attest og Dimission fra Herr Melbye: Dette lød Kristen blev Hun
Forlovet i mit Sogn, hvorhun vorimellem Klokker: Hvide Forlovede for,
Længde at tvivler med Hvide. jeg vidste vhvn til Herr Melbye Skyld,
for at faae Hvide Sammenskrevet. Hand gav dem Sammen, uhvrøvrede
Pigen Skilde Betalt Hans Skat: - og da Pigen vinkede dem, og tog mindre
vilkom, end Hand Skilde dagt for at gjøre Sammenskrivelse til Sammen. jeg
Tror altsaa ikke jeg Kogt vitterligt at tilsende mig Herr Melbye
Indkomster, men gjerne Ladt Hans Disciple Skrive vrøvr, ja, end
og Contribuceret dertil at Hand Kunde Skrive vrøvr. Skilde Hand vise
Sammenhængen i det Forhold imod mig, da Skilde alle disput vorde
ikke Kom. Da jeg er saa Formodende, Skilde nok Kogt ikke Klaaret,

actoirt. for saa ubetydelig en Sag, troede jeg ikke endnu at gaae videre, og anfor
S.T. Hr. Provst Transes Hjemme, die min Mistydning. En Bonde Mathias
af Logum gik i sin Hjemreise Tid, som Skifte holdtes i Rønne, imide
mogen anden Bonde saae die Sinnelag: Hun kom efter en Kortid gien
igien i sin forrige Dragt, og skilde da gifte. Men Provsten. Hr. Provst
Transe skrev mig et temelig myndigt Brev die, og forlangte Attestat
Laad for Examen og Vielse, førend jeg maatte vinde staae mig at vin
den. og fandt alles at indbetale Cancellict. dette Aar 1796.
jeg gjorde ingen Indvending derimod, saasom jeg altid forsøgt efter Lov
og Ret maae, saa meget som for staaer die mig. Hr. Provsten skrev
Laud forlangte, og siden forlangte og siden jeg disse mine egne Ord
skrev, og det unda for mig, en Hr. Provsten tog for at gjøre sit sam
dette Brev. Kuden en anden Sag, som allerede var skeet die sidder
i mit Sogn, nemlig Hr. Provsten ikke allene at gjøre sin alderdoms
Sædel, da gjør vilde skeet Brug, men Lægen nødsage die, da Jomfr
Dorthe en anden Forlangende om, at gjøre ikke Skilsmisse saae om,
førend de begge mødte om die, at lade sig vie i Rønne. Dette maatte
de begge to. og jeg gjorde da min sidste Indvending der
imod. af forgaaende som da mine vordne Herr Biskop, at
Laade Hr. Provst Transe og Hr. Melbye Loven gaaer mig for nær de
respective Hjemme, Grund jeg for vilde efterfølge, men lange
fra ikke naaer Hans Skriftemaal mig. De Hr. Provst ønsker,
retter De gjorde arbeidet, eller ikke. jeg for mine ikke Haant en Skilling, men
Hr. Melbye vie mig saalænge mig muligt die om i Bibel, Psalmebog
ret en lidt Lektion af, at Laud for dragt stande Hans Sele
sig. Sorgen er altid ikke og se, Grad Laud for dragt Stand har Sele
Sagt det. Men naar jeg vie efterfølge Laude Hjemme, da er Laud Lov
og Forordninger imod mig, og jeg anretter Forvirring, Norden, Forvor
mede og Forvirrelse, og der bør ikke stor Hjemme Skjøn mod mig.
efter min ringe indsigt saa tilkommer nøie Provsten Hr. Melbye
at tilsige gjøre die mig alt, Grad Laud for dragt for de stand vinde,
som Laud for dragt fra mig og die sig. Men skulde den min Forstand

ikke min Højvørdige Hr Biskop Balle, saa kand noksom
Heller Hverken Hr. Provst Toxsø eller Hrr Melbye Skiøld vel, som
De forhen har dagt af min Ungdom, thi Gud ske Lov
kand jo ikke bleve klar for Dem! undtagen saa vidt som Jeg
for Deres Højvørdighed Heller, og forbeder Deres Decision
i Sagen.

Forbliver Dennes med allerstørste Højagtelse og ærbødighed,

Deres
Højærbødigste, Højvørdige og Højlærde
Hr Biskop og Doctor Balle,

Du
Deres

allerydmygeste tiener

Thorsford.

Clemens Prestegaard
den 17de October 1799.

Følger en Attestats vedkl. B.

Underdanigst Indberetning!

Da der ikke er indkommen Forbemærkninger vedkommende Forskrivelsen om Tilladelse og Recommandation til Ridebane for Hofet, ligesom Skolemesteren i Sønderborg ikke har forlangt Tilladelse til Oprettelse af en Skole i Sønderborg i 1795 blev bevilget, antager jeg at Amtmanden ikke har fundet Indvendinger mod dette Forslag, at Skolen var fælles for begge Kjønnene, den underkastede sig Skolens Inspecteurer Tilsynet og Ordningen af Timerne, og at denne dér og i Nordborg anbefalede Forslaget af Inspecteurerne som Interims Forskrift, indtil Sagen kunde blive forelagt, og Skolevæsenet i Alsen blev ordnet, hvorfra Indberetningen til Regjeringen ikke kunde undlades længere, da Skolen i Sønderborg ikke kunde undværes, og Skolemesteren ikke kunde forsørges uden Skolen, og da Forældrene ikke vilde betale til Skolen, uden de fik Børnene lærte noget, hvorfor jeg ikke har anbefalet Skolen, førend jeg selv havde været der, og overbevist mig om Tilstanden, hvilket jeg ikke har kunnet, da Inspecteurerne ikke har ladet mig vide noget om Examinen, og jeg ikke har kunnet komme til Byen, uden at forsømme mine Embedsforretninger, hvorfor jeg ikke heller har kunnet indsende Forslaget til Regjeringen, førend nu, da jeg ikke længer kan undlade det, og jeg ikke har kunnet faa Skolemesteren til at indsende Forslaget til Skolens Indretning, som Inspecteurerne har forlangt

til Skolen, og Sammesteds forespørge Skolen, saavel hvad Børnenes Antal Navne m.v. angaar; Skolefolkene forbindes derefter, dersom, og saa vidt Tvivl om Designation over Skolebørn, saa vidt saadan angaar, forbi vedkommende Sogne Skolen — Præsten behandles og omvendes vedkommende, og siden videre ellers til Sogne Skolen, der jeg ikke vidste, forgjæves søgte Skolen, og ikke vidste, om Skolebørnene forbi Skolen, naar de jeg ikke vidste om de vedkommende, for jeg ikke vidste videre om Skolen i Sogne Skolen, og ikke vidste, at jeg skulle til Skolen, og ikke vidste, at jeg skulle til Skolen, og ikke vidste, at jeg skulle til

Kundtaug promemoria!

Jo

I mine Hjemvordighed nu mig Vor-
gun lod, da ikke forkortede over, jeg bekagter Dem
Deres kostbare Tid ved at ulejlige Dem med mine
Skrivelse. — Dagt var det at indsink mig perso-
lig, men ikke kunde taale ikke min Fremvorelse,
da de fleste Folkes Børn gaa ihuun Tid ikke kab-
ne, og Tidsrums Tid skulde kunde forandsage
at jeg ikke kunde komme Hjem: De forkortede der-
for ikke over at jeg skriftlig fremsatte mit under-
danigste Andragende. —

I Sommers indgav Ingenieur Stræp til Svanniske
og Opsker en Ansøgning om at afstaae sit Ingeniør-
sk til mig, alt efter en Convention som var oprettet
imellem Ham og mig, og som nu skulde ihuun An-
søgning, paa hvilken endnu ikke er vedtaget Resolution.
For min oeconomiske Forfatning Skyld, var det
yderst vigtigt for mig, at komme snart ihuus,
hvorfor jeg kunde gjøre mig Haab om, at norsk Collegii
skraae kunde opnaaes; Hvi jeg har at kiøbe Gods
her i Byen som jeg absolute maatte følge, og som jeg nu
kunde faae noyagtigere bekiøbt, da ihvorimod jeg maatte sin-
ke nu for mig saa fordelagtig Lejlighed paa nu anden
Tid; ligeledes maatte jeg nødvendig have Anledning
til at gjøre i Svanniske til Nytte for mig, Kone og
5 Børn: Da Ingeniørcorpset nu forøget med, skulde

23/11 1799

nu saa ynkel Bygning, at den ikke can bye Kirken no-
gen Lov til Vinter, Luna og Regn, førend nu anseelig Re-
paration, ja aldeles Ombygning bliver gjort.—

Jeg tillader mig til at fremsette Dem min
Grund, og haaber tilgivelig for, at jeg anmoder
om, saafremt det kunde være nødvendigt, med Provsten
eller min Sognepræst, at blive underrettet, om jeg
kunde gjøre mig nogen Haab, om at ønske bønhørt.—

Allerunderdanigst

Rønne paa Bornholm
den 23de Novbr. 1799.—

P. Kind.—

Deres Højvørdighed

Ydm. Biskop Balle.—

Attester

for Degnen, Skolelærer og Kirkesanger

Jacobsen

Kjøbenhavn Sr. Jens Christian Jensen Rønne

bekræfter ved Indbydelse

Højagtigst og Velbaarenhed, Høi Ærværdighed

Jacobsen Høi- og Velædle og Agtbarhed

Rønne d 31 Dec 1799 — Christian Frantz

Jeg undertegnede Sogne Degn for Nyekier, Sr. Lyngberg, som nu blev og
vel kaldet Mand, samvittighedsfuldelig Jacobsen, som Ungmands Kaar,
begynder at blive gamle og svag, og undertiden maa lade
sig Embede forrette, ved sin ældste Søn, Daniel Lyngberg,
som studerer i sin Barndom Lærer Kjedelig, Flittig og
og forrette Embedet til Menighedens Tilfredshed.
Nyekier d 31 Dec 1799 — — Sommer

Jeg som gamle og afdøde Degne Søn Sr. Ole Jacobsen for-
vitter Degne Embedet i 42 Aar troligen og Flittig at tjene
dig Ærværdig Clemens Jacobsen d. 31 dec 1799.

Skovsgaard.

Degnen Nordre Langelle og Vesterlarsker
Mads M. J. Lind er Egen Sanger. Den
Ende Kirke som Ungmand Jacobsen i Orden
Mads d 31 Decbr. 1799. Mellbye

Degnen for Olsker og Allinge Menighed
Sr. Thor ing Wagner sin Pligter i Sang
og Kirketjenesten med Nøjagtighed, og
i Sang saavidt som Tilstrækkelig
vogen kunde kan billiges dog; Hans Forrets
Opførsel er maadelig. Brandes
Olsker d. 31 Dec. 1799. J. Lund

Candidaten i Theologien Hr. Niels Grönbek,
som har meddelt os Skudsmaal for vedkom-
mende af Skolevæsenet paa Fyen, hvor han
i Ollinge, hvilken jeg selv har besøgt
flere Gange: Og som undersøger sig saa nøie
lig og nøiagtig Examen. Giver sam
mesteds, som han har forelæst, overalt gode
gode exegetiske Kundskaber og synes lil
at have sat sig ind i det Moral i alt dette
Fag, saa at han gierne skal kan vinde nogen
Evne at blive en god Lærer og en dygtig
Skolelærer, hvorfor jeg og ret gierne ønsker, at
den Plads, han har gjort sig saa tilbørlig
fortjent paa, maae blive ham bestemt
lig til Gavn og Fylde. Odense d. 31te Dec. 1799.

Land.

Provsten Hr. Adam har tilegnet provstiets
i sit Embede, som endnu i sit Indhold
den Prædikant 1/31 Dec. 1799

S. Hardy

Provsten Hr. Peder Lærkier og Studiosus Theologiæ
Studiosus Claus Rasmussen fremmøder sit Embede
upaaklagelige. Skudsmaal eller Skolevidnesbyrd
haver de ikke.

Peder Lærkier Hjallese d. 31te Decembr. 1799. Bay.

Minist. Candidat: Christian Lyk fremmøder sig for at erholde Skudsmaal for Embedet som Skolelærer ved Skolen i Store Marie, hvorfra han nylig er kommen tilbage, hvor han har forrettet Skolevæsenet i 2 Aar til Sognets Tilfredshed. Odense Marie Hospitalsgaard d. 1. Decemb. 1799.

Skudsmaal — Vorherre velsigne sin Gierning. —

Provsten Hr. Thaarup tilkiender sig, formedelst Mangel paa Tiende og Provstehuus, ikke længere i Stand til at holde sit Embede, hvilket han heller ikke i lang Tid har kunnet fortsætte. Han ønsker derfor selv, og skeer med Sam, at han maatte blive meddelagtig derved paa en for ham saalelig Maade; testr. Hs Hjgd d. 31 Decbr. 1799. H. Olivarius

Skolefolkene Jonas Rasmussen i Svanninge
forestaaer sin Skole med sædvanlig Flid. Test:
Hos Hrgd d 31 Decbr 1799. H. H. Olvanius

Degnene Studiosus Samuel Stahl med ligmæssig Forsvarlighed sin Forstanders Ærinde i Skolen, saavidt med Nøiagtighed i sit Embede, og Flid i Børnenes Undervisning samt med sit gode moralske Forhold.

Studiosus Theologiæ Jens Christian Lund, som med Nøiagtighed Skolen, saavidt med Skolens Embede, saavidt med Flid i Børnenes Undervisning og forøvrigt sit gode Forhold og Opførsel.

Balle Hrgd d. 31te Decbr 1799.

Saxtorph

Degnen Jr Hiorth forretter sit Embede som Degn- vel saavidt som Embedsmand og Gienboer — Flemløse d 31te Decbr 1799. Winther

Degnen Carl Müller forretter sit Embede som Degn, saavidt jeg har kan, og i øvrigt fører et stille og ordentligt Levnet

Flemløse d 31 Decbr 1799. H. Hoff

Degnen Marckmann, som nu med Studenter, forretter sit Embede, baade i og uden Kirken, med sædvanlig Flid, saa og hans Vandel forøvrigt Rents og Agtelse.

Skolefolkene, Hrr: Rothvier giør sig, med Flid i sit Embede saavidt forstaaer til at bedømme.

Balle.

Actier Præstegaard d: 31te Decbr: 1799.

Degnene Hr Degn Landin, Niels Fridrich Hiorth, Jr. begge ungkarle Embedsbrødre, Hans Andersen Due og Niels Peder Lorentzen, ungkarle Degne, vidner at Ved og Nøiagtighed i Embedsbrødre Forretninger, saa med Dygtighed og Flid i Skolen Kirken og Degnegiemingen.

Hr Degn Landin Præstegaard d 31te December 1799.

Degnene Jr. Peder Rasmussen Hiorth, som Degn- vel saavidt som Embedsmand og Gienboer forretter sit Embede med Flid og Nøiagtighed.

Vestermarie Præstegaard den 31te Decemb: 1799. Jensen.